

KAIP TIK LAIKU ISĖJĖS MOKSLINIS VEIKALAS

Pašnekesys su dr. Vytautu Vardžiu jo redaguotos knygos pasirodymo proga

Ne vienu atveju kultūrinio „Draugo“ puslapius buvo pasidžiaugta mūsų grožinės literatūros prasiveržimais į angliškai kalbančių skaitytojų teritoriją. Šį kartą tokio, sakytume, knyginio džiaugsmo akcentas krinta ant politinio, istorinio, o tuo pačiu ir kultūrinio leidinio puslapių. Čia turime minty dr. Vytauto Vardžio redaguotą ir garsios Praeger leidyklos išleistą, kolektyvinę talpos pastangomis sukurta knygą: **LITHUANIA UNDER THE SOVIETS. Portrait of a Nation, 1940—1965.** Knyga išeina pačiu laiku, kada yra minima skaudė 25 metų Lietuvos pavergimo sukaktis. Tikimasi, kad plačiai pasauly žinomos leidyklos vardas dabarties laikų likiminių Lietuvos laisvės problema ir tautai padarytą skriaudą čia visu rimtumu pateiks intelektualiai galvojančiam ir objektyvios tiesos ieškančiam skaitytojui.

Knygos išėjimo proga jos redaktorių, Wisconsin universiteto Milwaukee politinių mokslų profesorių, dr. Vytautą Vardį korespondenciniu būdu užkalbino visu šiuo knyginiu ir su juo susijusiu reikalu. Pasikeitimas laisvais kiek užtruko. Bet štai, pokalbio teksto puslapiai šiandien jau po ranka, o pridėta laisvės knygos redaktorių rašo: „Atsiprašau už pavėlavimą. Patikėsi, jog buvau užsiėmęs; reikėjo važiuoti į konvencijas, reikėjo išpildyti anksčiau padarytus įsipareigojimus. Apgailestauju, vėluojuos net tada, kada knyga jau išėjo. Iš New Yorko pirmoji kopija man jau pasiųsta. Ją gausiu už dienos kitos. Žinoma, kol ją leidykla atiduos rinkai, tur būt, savaitė ar kita dar užsities“.

— Kada ir kaip Jums kilo šios knygos idėja, kokie buvo pirminiai paruošiamieji darbai? — Idėja gimė 1961 m. pavasarį ar vasarą. Tą vasarą suradau ir leidėją. Darbo tačiau būčiau nesėmęs, jei I Laisvės fondo vadovybė rugpjūčio mėnesį nebūtų prižadėjusi paremti knygos išleidimą stambia stipendija. Sakau „nebūčiau ėmėsis“, nes sutelktinei knygai visada reikia turėti išleidimo garantiją, kadangi kitaip būtų per didelė rizika tikėti knygos pasirodymu. Kodėl ėmiausi sutelktinės knygos organizavimą? Atrodė, kad taip bus darbas atliktas greičiau. (Šito tačiau neįvyko.)

Šiame numery:

- Kaip tik laiku išėjęs veikalas.
- Ispūdžiai iš Vytauto Kasiulio parodos.
- Apie moksleivių šalpos praeitį ir Adomo Varno raitelį.
- Dantės eilėraščiai iš „La vita nuova“.
- Giovanni Papini apie Dantės neįkūnytus užmojus.
- Galilėjus, teleskopas ir saulės dėmės.
- „Draugo“ laureato tėviškės apybraiža.
- Skruzdėlytė Greitūtė nubėgo ir pas amerikiečius.
- Amerikiečių spaudos agentūra akcentuoja V. Krėvės apysaką.
- Otto Warburgui į dešimtą dešimtį įžengus.
- Baletas, poezijos ir muzikos vakaras.
- Vokiškos scenos Europoje ir jų veidas.

Tebūna šitai ir mokslinio darbo kantrybės bei kruopštumo simbolis.

Nuotrauka R. Kisieliaus

Knyga pradėjau organizuoti tu pačių metų rudenį savo pastangomis ir lėšomis.

— Koks yra pats svarbiausias knygos užmojo tikslas ir kokioms rūšies skaitytojui ji turėtų pasiekti pirmoje eilėje?

— Knyga yra mokslinė Lietuvos ir jos okupacijos studija. Jinai skirta inteligentijai ir akademiniam pasauliui. Parašyta jiniu tačiau ne žargoniškai, bet aiškia kalba, tad ji turėtų tiktai ir vidutiniam amerikiečiui. Tai kyla jinai tačiau mokslinei auditorijai, todėl stipriai dokumentuota, duota joje daug statistikų, kurios, kiek galima, patikrintos ir patikimos, vengta pigios propagandos, emocinalumo ir nepagrįstų tvirtinimų. Alsuoja knyga Lietuvos dvasia. Kiek toji dvasia knygoje ryški, matyti ne tik iš mano iki šiol gautų komentarų, bet taip pat ir leidyklos redaktorių, kurie, niekieno neįtaigoti, labai tiksliai atskė šią knygos dvasią, pristatydami ją leidėjo kataloge kaip „studiją tautos, kurios rezistencija prieš okupantą, tiesa, palaužta, bet kurioje laisvės ilgesys išliko nesumažėjęs“. Knyga todėl turėtų tiktai ne tik amerikiečiui akademikui, bet ir mokslus einančiam lietuviškajam akademiniam jaunimui, kuriam šiandien reikia ne tik deklaruoti, bet ir įrodyti.

— Kuriais temomis ir kurie bendradarbiai rašo šioje, Jūsų redaguotoje, knygoje? — Knygos straipsniai paeiliui yra tokie: prof. S. Sužiedėlis duoda Lietuvos istorijos apybraižą, ypač koncentruodamasis į nepriklausomybės atstatymą 1918 m., ašai pats seku su dviem straipsniais — „Nepriklausomos Lietuvos profilis“ ir „Sovietų stiliaus agresija 1939—40“; toliau eina prof. Z. Ivinskis su rezistencijos prieš bolševikus, 1940—41, ir vokiečius, 1941—44, studija; po to vėl Vardys su pokario Lietuvos partizanų sąjūdžio pristatymu. Trečioji knygos dalis skirta sovietų valdomos Lietuvos analizei. Dr. T. Remeikis duoda Lietuvos komunistų partijos ir sovietinio režimo studiją, inž. Pr. Zundė seka su krašto ekonominio gyvenimo bruožais, adv. V.

Vaitiekūnas pateikia straipsnį apie švietimą, dr. J. Grinius aiškina literatūros ir meno padėtį, Vittorio Vignieri parengia religijos persekiojimo apžvalgą, o gale vėl Vardys duoda straipsnį apie sovietinį „socialinį inžineriavimą“, ypatingai kreipdamasis dėmesį į tai, kokią įtaką sovietų okupacija padarė Lietu-

vos tautiškai asmenybei. Gale pridėta parinkta bibliografija ir platus indeksas. Knyga apie 300 psl.

Geroka dalis knygoje duodamos medžiagos yra visai nauja, iki šiol nematyta ne tik angliškose, bet ir lietuviškoje spaudose.

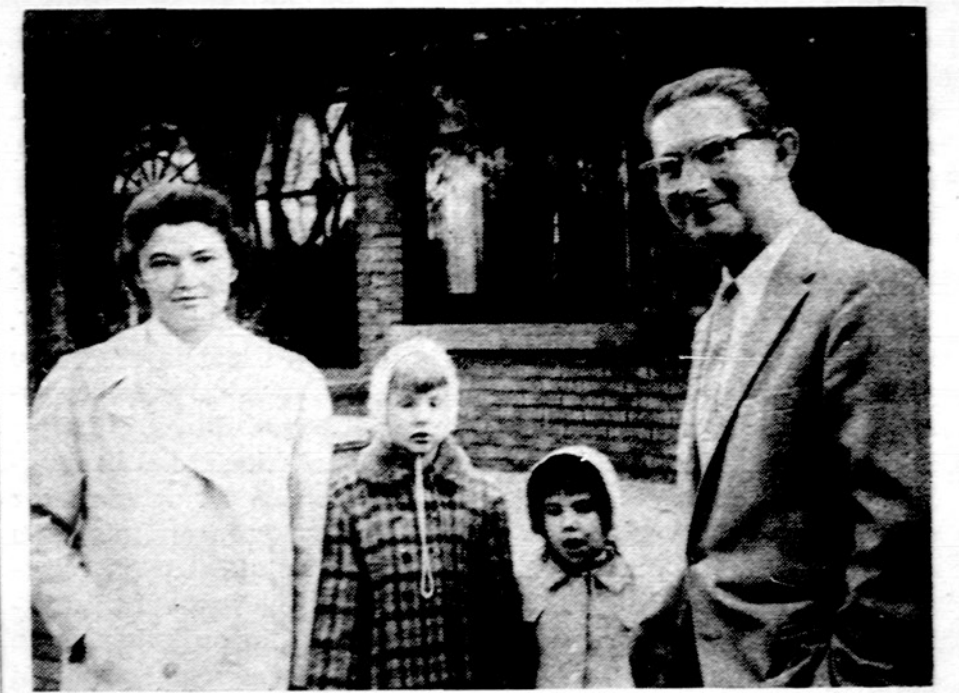
Esu labai dėkingas bendra-

darbiams, ištesėjusiems tokį ilgą laiką, už jų darbo auką Lietuvos reikalui. Bendradarbiai lietuviškai visuomenei yra gerai pažįstami mokslo ir visuomeninio gyvenimo žmonės. Prof. Sužiedėlis — žinomas istorikas, dabar redaguojas „Darbininką“. Prof. Ivinskis dėsto istoriją Bonnos universitete Vokietijoje. Prof. T. Remeikis taipgi dėsto politinius mokslus St. Joseph kolegijoje, East Chicago. Inž. Zundė ypač yra parašęs daug studijų apie sovietinės Lietuvos ekonomiką. Adv. V. Vaitiekūnas yra irgi apšiai paskelbęs straipsnių lietuviškais klausimais. Dr. J. Grinius yra žinomas dramaturgas ir literatūros kritikas.

— Idomu, kaip vyko rašančiųjų pakvietimas talkon ir jų temų formulavimas? Ar Pats knygos redaktorius rinkosi žmones, ar buvo paisyta ir kokių nors sugestijų iš šalies?

— Knygą planavo ir organizavo ne koks komitetas ar institucija, bet redaktorius. Jis pats kvietė ir bendradarbius pagal jų mokslinę specialybę. Knyga sukirpta ne politiniu, bet moksliniu pagrindu. Ko redaktorius nežinojo, klausė ir tarėsi su tais, kuriuos manė žinant. Būrelis mokslo žmonių, nedalyvaujančių knygoje, šia prasme redaktoriui yra pagelbėję, paskatindami ir pakritikuodami rankraščius. Jiems už tai esu dėkingas.

— Ar dabar išeinančiąją knygą galima kuria nors prasme ly-

Praeger leidyklos išleistosios knygos „Lithuania under the Soviets“ redaktorių dr. Vytautą Vardys su šeima

ginti su vienu kitu panašaus pobūdžio leidiniu praeityje, ar tai yra visai nauja pastanga, ir kuria prasme šitai ryškiausiai matyti?

— Lyginimą reiktų palikti skaitytojams ir kritikams. Redaktoriui netiktų. Kiekvieno atveju tačiau, redaktorius mano, jog knyga nepriklauso „propagandinių“ leidinių kategorijai. Savo koncepcija ir pobūdžiu jinai yra artimiausia lietuviškai P. Klimo, K. F. Kemėsio, J. Purickio, J. Savickio, M. Yčo su-
— Kodėl knygai išleisti buvo susitarta su amerikiečių leidykla, o nesitenkinta kurių nors mūsų veiksmų etikete? — Knyga nėra koks „oficialus“ leidinys, bet privatus mokslo žmonių darbas. Jinai yra skirta amerikietiška ir kitai angliškai kalbančiai visuomenei, todėl buvo rastas leidėjas, kuris tokią visuomenę efektyviai aptarnauja. Knyga yra mokslinė. (Nukelta į 2 rsl.)

ISPŪDŽIAI IŠ VYTAUTO KASIULIO MENO PARODOS ATIDARYMO

J. DAINA

Vytauto Kasiulio, pastoviai gyvenančio meno sostinėje Paryžiuje, kūrinių ir Chicago atkeliavo jau išgarsėjusio dailininko vardu. Jo paveikslų esama Skandinavijos, Vokietijos ir Prancūzijos meno galerijose. Jo parodos lietuviškoji Chicago seniai laukė. Tad ir nenuostabu, kad atidarymo iškilmėn (gegužės 22 d.) į Čiurlionio galeriją susirinko ne mažiau kaip 350 žiūrovų.

Bendra pastaba

Atidarant meno parodas, mūsų jau kaip ir įprastas mažiausiai dviejų kalbėtojų žodis. Neapsieita be to šablono ir šį kartą. Ilgoką įvadą žodį skaitė Algirdas Titas Antanaitis, pareikdamas ir statistinės medžiagos apie kitas, tos pačios

Korp! Gintaras surengtas parodas: kiek kaštavo paskiros parodos surengimas, kiek jos davusios pelno ar nuostolių, už kiek parduota paveikslų, kam ir kiek reikėjo sumokėti ir t. t. Esmėje tokie duomenys su V. Kasiulio paroda nieko bendro neturėjo. Bet ką gi: toks rengėjų žodis. Pageidautina tik, kad kitą kartą, kurią nors parodą atidarant, pranešėjas ar paskaitininkas kalbėtų garsiau, pasistengdamas nuslopinti publikos užesį.

Savitu keliu

Paskiro dailininko vertė slypi ne tiek palyginime su kitais dailininkais, kiek jo paties me-

Vytautas Kasiulis
Nuotrauka Alg. Kezio. SJ.

niškumo nuvokime ir mokėjime savo pergyvenimus bei vaizdus teptuku perduoti patraukliai, mokėjime sužavėti žiūrovus savo kūrinio turiniu bei forma, spalvomis, savitumu, technika. Kasiuliui nereikalingas joks lyginimas su kitais dailininkais. Jis jau turi visai savitą kelią.

Aštrumai ir švelnumai

Parodoje išstatyta 12 (vienas be numerio) aliejinių ir 34 pastelinių darbai. Daugumas išstatytų darbų (išskyrus aliejinį Sv. Sirdies bažnyčia Paryžiuje ir pastelinius: Du klounai, Sode Dvaro rūmai, Beržai prie ežero ir Besimaudanti Zuzana) pasižymi vien Kasiuliui būdinga technika: ant tamsaus juodo fono duodamas antras fonas, kurio rėmuose vaizdai ir figūros iškyla fotografinio negatyvo

formoje, visa tai apipavidalinant puikia „polichromija“, susidedančia iš turtingos spalvotų kaspinų pynės, kurioje kiekvienas teptuko bruožas turi savo aišką paskirtį. Jo vaizduojamų žmonių kontūrai labai aštrūs, bet spalvų deriniai švelnūs, neretai prasiveržia turtingais spektro spalvų fejerverkais bei spalvas kaitaliojančiomis arabeskomis. Kasiulio paveikslų forma ne tik labai gyva, vaizdi, bet ir labai įvairi.

Muzikinio motyvo gausa

Kitas reikalas — paskirų kūrinų motyvai, kompozicija. Tuo atžvilgiu gal geriau, jei parodoje būtų išstatyta tik kokie 20—25 paveikslai, nes tada mažiau kartotųsi tie patys motyvai (dabar iš jų 46 paveikslų net 15 turi muzikos instrumentų motyvus, o jų pakaktų 4—5). Būdinga, kad juri komisija Čiurlionio galerijai parinko taipgi paveikslą „Violončelė“.

Vytautas Kasiulis

Medžiotojai (spalvota litografija)

Dail. Vytautas Kasiulis su Ponia ir sūnumi Paryžiuje
Nuotrauka Algimanto Kezio, SJ.

KAIP TIK LAIKU IŠEJES

(Atkelta iš 1 psl.)

nė, todėl atiduota mokslinių veiklų leidyklai, kuri gali knyga ir išleisti ir išplatinti.

— Ar Praeger leidyklos vardas ir jos kultūriniai kontaktai su plačiuoju knygos pasauliu užtikrina ir šiai Jūsų knygai kelią į universitetų ir viešųjų bibliotekų lentynas šiame krašte ir užsienyje? Ar knyga bus galima nusipirkti panašiuose didžiųjų knygynuose, kaip, sakysim, Kroch - Brentano Chicagoje?

— Pateiksiu faktus, iš kurių skaitytojas tegu pats susidaro situacijos vaizdą. Leidykla "Frederick Praeger, Publishers" leidžia knygas JAV ir Britanijoje. Išleidžia apie 100 knygų per metus. Amerikoje ji veikia New York'e ir Washington'e. Turi atstovybes Kanadoje, Australijoje, D. Britanijoje. Specializuoja si pasaulinio komunizmo, Rytų Europos ir Rusijos istorijos, politikos, ekonomijos etc. studijos. Tai pats didžiausias šios rūšies knygų leidėjas JAV. Manojis knyga išėjo Rusijos istorijos ir pasaulio komunizmo serijoje, Nr. 162. Leidykla turi labai didelį prestižą akademinėje gyvenime ir priklauso prie tų, kurių išleidžiamų knygų katalogus universitetai ir viešosios bibliotekos automatiškai kreipia dėmesį. Tarp Praegerio išleidžiamų knygų rasime daug žinomiausių šios ir kitų sričių autorių. Jų tarpe yra nemaža anglų ir vokiečių. Kiekvienas knygnas, jei prašomo Praeger leidinio neturėtų, knygą lengvai užsakyti, nes kiekvienas parduotuvės žino Praeger vardą.

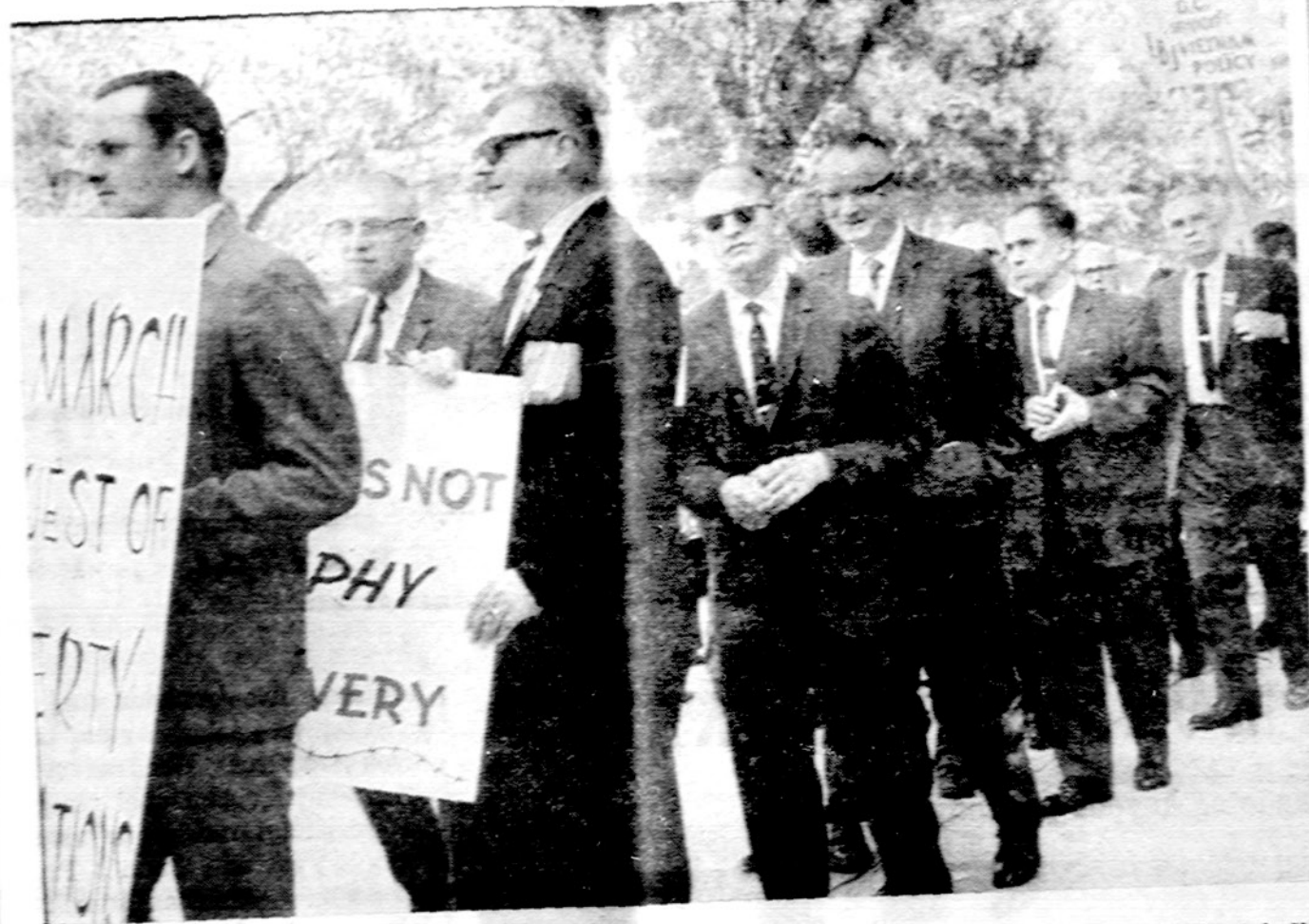
— Dėstote politinius mokslus amerikiečių universitete, todėl tur būt, yra progų pajusti, kiek amerikiečiai domisi ar nesidomi Lietuva ir aplamai Pabaltijo kraštais bei jų problemomis ir kokio atgarsio gali tikėtis Jūsų knyga amerikiečiuose ir bendrai pasaulyje?

— Susidomėjimą reikia sukelti. Norint jį sukelti, reikia priimti pažįstamą, suprantamą ir įtikinamą keliu ir būdu. Tokie keliai yra amerikietiškieji, ne lietuviškieji. Akademinėje gyvenime, tarp kolegų ir tarp studentų, tokis būdas yra akademinis - mokslinis. Reikia todėl rūpintis ne tiek reprezentaciniais, pristatomaisiais, kiek moksliniais dalykais ir darbais. Tokiu būdu lietuviškas klausimas pasidaro ne vien lietuvių, bet įvairių tautų mokslininkų - istorikų, ekonomistų, politinių mokslų žmonių ir t. t. — klausimas. Tokiu būdu lietuviškos problemos įsisavinamos kaip savos. Mokslinis darbas galutiniam rezultatui atkreipia ir opinijos formuotojų dėmesį, o taip pat laimi draugų akademinėje gyvenime. Ukrainiečių pavyzdys rodo, kaip akademinis dėmesys ilgainiui tampa dėmesiu ir parama studijuojamos šalies žmonių laisvės troškimui. Brošiūros ir įvairūs leidiniai turi savo dieną paskirti dieninėms reikšmės vietose, pvz. įvairiose parodose. Tačiau pagrindinė dėmesį turėtume kreipti į išliekančių studijų gamybą. Mūsų šalies problemų yra begalės, kurios reikalingos studijuoti, išaiškinti ir patiems išsiaiškinti. Mano redaguotoje knygoje jų daugumą tik užgriebėme. Kokie bebūtų mūsų knygos moksliniai indėliai ir kaip jie bebūtų įvertinti, tikimės, kad su knyga padėsime sukurti moksliniam darbui palankią atmosferą. Yra daug klausimų ir problemų, kuriuos man yra tūnojusios ilgą laiką minty ir kurios būtinos kelti, kad taptume kūrybiškesni, kad jaunieji akademikai mus suprastų ir su mumis dirbtų, kad lietuviškasis visuomenės ir istorijos mokslas pereitų į po-maironinį laikotarpį, kaip tai jau prieš kelis dešimtmečius

yra padariusi lietuviškoji poezija. Tačiau ne šiame pasikalbėjime tai kelti.

— Knygą ruošiant, be abejo, turėjote apšiai kontaktų, aiškinimosi bei įvairios kalbos ir su amerikiečiais ir su lietuvišiais. Idomu, kaip ir kokiame laipsnyje knygos reikalą suprato vieni ir kiti, kokie šviesesni ir tamsesni Jūsų atsiminimai iš šios netolimos praeities?

— "Tamsesnius" atsiminimus reikia palikti vasaros saulei. Vargu būtų kokia nauda minėti, nors "tamsių" valandų turėjo taipgi būti; tai matyti iš to, kad, vieton planuotų vienerių metų, knygai paruošti reikėjo trejų, o kol ji išėjo — truko beveik ketveri. Tarp šviesių yra keletas, kuriuos skaitytojas, tikinčios, leis man čia suminėti. F. A. Praegeris išleidžia knygą su lietuviška finansine pagalba. Tą pagalbą yra davęs Laisvės fondas lietuviškajai kultūrai ugdyti (American Foundation for Lithuanian Research, Inc.) Esu Fondui, jo valdykai ir jo rėmėjams labai dėkingas. Tai penktas stambi Fondo knyga nuo 1961 metų. Tikimės, kad, į šį derlių pažūrėję, Fondo rėmėjai sudarys sąlygas jam gyvuoti ir toliau. Ypač esu dėkingas vienai daktarų trijetei. Šalia viso kito, jų kiekvienas specialiai šios knygos leidimui aukojo po \$500. Tai dr. Kazys Ambrozaitis, Laisvės Fondo pirmininkas, kurio rūpestiu ir lėšomis Fondas buvo inkorporuotas ir kuris labai kantriai tempė Fondo

Profesoriai (dr. Antanas Salys, dr. Jonas Puzinas, dr. Vincas Maciūnas) žygiuoja drauge su studentais lietuvių jaunimo demonstracijoje Washington'e gegužės mėn. 15 d.

lėšų sudarymo našta; tai dr. Antanas Razma, Lietuvių Fondo ("millioninio") iniciatorius ir tarybos pirmininkas, kuris tuo pačiu būdu parėmė tėvynainio pastangas (mudu su dr. Razma — Platių ežero vaikai, vienas iš vienos, kitas iš kitos jo pusės). Trečiasis "didysis" — tai dr. Petras Kisieliū, įvairių valdybų ir tarybų narys, kurio širdies, energijos ir aukų pilna įvairiose lietuviškose institucijose ir kuris padėjo išgyventi "tamsias" knygos organizavimo valandas ir kitokiais negu stipendiniais būdais. Dėkingas esu JAV LB centro valdybai, kuri,

sekdama tarybos skatinimą, 1962 m. vasarą parėmė knygos paruošimą \$600 (šie buvo su-naudoti kalbos taisymui, perrašymams, kai kuriems vertimams ir t. t.). 1964 m. pavasarį Illinois Lietuvių gydytojų draugija paskyrė knygos leidimui \$500, kurie atiteko su faktiniu knygos išleidimu susijusiom iš-laidom padengti. Draugijos na-riams ir tuometinei jos valdy-bai taip pat sakau ačiū. Kiek-vienas su poros vertimų padar-ymu redaktoriaus našta pa-lengvino K. Skrupskelis ir Au-sreijė Skirmuntaitė. Jiem irgi ačiū. Kelios universiteto maš-ininės dirbo kelis kartus man perrašinėdamos rankraščius.

Prie redaktoriaus našų pri-klausė ir knygos planavimas, ir leidojė bei subsidijos ieškoji-mas, ir bendradarbių organiza-vimas, ir vertimų parūpinimas (bei vertėjavimas man pačiam). Redaktorius darbas reikalavo taisyso, lyginimo, konsultacijų su bendradarbiais, nuolatinio perrašinėjimo, kitaip tariant, daug valandų. Tur būt, nenustebinsiu žinančiųjų pasakę, jog redagavimo darbas dažnai atrodė sunkesnis, negu pats rašymas.

— Vis nusiskundžiant, kad lietuvių tautos politinio ir kul-tūrinio aspekto problemoms pa-sauliui pristatyti trūksta kapi-talinių leidinių anglų ir kitomis kalbomis, ka, manytumėte, rei-kėtų šioje srityje būtinai padar-yti artimausioje ateityje? O gal jau ir Patys esate kur nors darbą savajai plunksnai užpla-navę?

— Kaip minėjau, reikia rū-pintis ne tiek "pristatomaisiais", kiek tikrais studijiniais darbais. Būtų gražu svajoti, kad atsi-ras savų įstaigų, kurios tiek įsi-integruos į amerikiečių mokslo,

prekybos ir t. t. gyvenimą, jog pajėgūs amerikietiškaiai rinkai atiduoti darbus lietuviškais klausimais. Vargu čia tikslu duoti planas, ka reikėtų padaryti. Reikia tik pažūrėti į knygos gale pridėtą bibliografiją, kad pamatytume, jog mūsų moksl-nie duoklė iki šiol nebuvo gausi. Reikia sveikinti kiekvieną tel-giamą privačią iniciatyvą. Rei-kia rūpintis, kad būtų rašan-čiųjų ir kad jie nebūtų rašy-ti. Ašai pats dirbu prie poros projektų apie visus tris Balti-jos kraštus (vienas gal pasiro-dys šimtet, kitas gal kitais me-tais), o taip pat esu dėmesį nu-

P. ŠILEIKIS, O. P.
Ortopedas, Protezistas
Aparatai-Protezai Med. ban-talai. Spec. pagalba kolomur (Arch Supports) ir t. t.
ORTHOPEDIC TECHNIQUES LAB
2850 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel. P 6504
Val. 9-4 ir 6-8. Šeštad. 9-1

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSIŲ, NOSIŲ IR GERKLIO LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 West 63rd Street
Val. kasdien nuo 10-12 val. ir 7-9 v. vak. Šeštadieniai 10-1 val. Trečia-dienų uždaryta. Ligoniai priimami susitarus.
Ofiso telefonas: PB 8-3229
Res. telefonas: WA 6-5076

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Pirmą ligonius pagal susitarimą. Jei neatliepia, skambinti MI 3-0001

DR. S. BIEŽIS
CHIRURGAS
Ofiso telefonas: PB 8-3229
Res. telefonas: WA 6-5076

DR. VL. BLAŽYS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
2601 West 63rd Street
Kampus 61-606 ir California
Val. kasdien nuo 6-8 val. vak. Šeštadieniai 2-4 val. Trečia-dienų ir kitu laiku pagal sutartį.
Res. tel. WA 6-5048

DR. C. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapimo takų chirurgija
Tel. 695-0533 — Elgin
425 No Liberty Street,
Route 25, Elgin, Illinois
Valandos pagal susitarimą

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2424 West 71st Street
Val. pirm., ketv. 1-4, vakar. 1-9, antr., penkt. 1-5, treč. ir šešt. tik susitarus.

DR. S. J. M. BUDRYS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir alergija
2751 West 51st Street
Valandos: pirm., antr., ketvirt. 2-9, vak. penktad. 10 v. r. iki 9 v. v. Šeštad. 10 v. r. iki 1 v. popiet. Li-gonius priima pagal susitarimą

DR. E. DECKYS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCIJŲ LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BLDG.
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

kreipęs į gilesnes Sovietų Są-jungos tautybių politikos stu-dijas. Kai ką turiu parašęs, kai kas turėtų greit pasirodyti.

Dėkodamas Jums, mielas Re-daktoriau, už kvietimą trumpai informuoti visuomenę šiomis ei-lutėmis, norėčiau atkreipti skai-tytojo dėmesį ir į daugiau "žė-mišką" dalyką — knygos įsigi-jimą. Laisvės Fondas tikriaus-iai turės ribotą egzempliorių kiekį, kurį galės parduoti žė-miau reguliarios knygos kainos — septynių dolerių. Knyga ga-lima įsigyti pas leidėją, rašant F. A. Praeger, Publishers, 111 Fourth Ave., New York, N. Y. Kanadoje rašyti Burns and Mac

Eachern Ltd, 62 Rainside Road, Don Mills, Ont. Britanijoje — Don Mills, Ont. Britanijoje — Pall Mall Press Ltd, 77-79 Charlotte Street, London W. 1, England. Washington ad-resas yra 501 Transportation Building, 17th and H Streets, N. W., Washington, D. C. 20006. Atkreipkite taip pat ir draugų bei bibliotekų ir kitų įstaigų dėmesį į šią knygą. Tegu įsi-gyja.

— Amerikos bibliotekininkų s-ga skelbia, kad JAV skaitytojai dabar pageidauja ne laukinių vakarų nuotykių knygą, bet dau-giau istorinių, biografinių, psi-chologinių.

DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei ne-atliepia, skambinti MI 3-0001

DR. B. GAIZIŲNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė: AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val. kasdien 1-3 ir 6-8 val. vak. Šešt. 12-3 v. p. p. Trečia-dieniais uždaryta

DR. A. GARUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2737 West 71st Street
Val. kasdien nuo 6-8 val. vakaro. Šeštad. nuo 10 iki 12 valandų. Trečia-dieniais uždaryta. Pacientus priima pagal susitarimą.

DR. JANINA JAKSEVICIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
VIDAUS LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirm., antr., ketvirt. ir penkt. nuo 11 iki 1 val. ir nuo 4 iki 7 v. v. Šeštad. nuo 1 iki 4 val.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val. kasdien nuo 1-4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta.

DR. ALDONA JUŠKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTE
PRITAIKO AKINIUS
2422 West Marquette Road
Valandos: 9-12 ir 7-9 v. v. pagal susitarimą. Iškylus trečia-dienius uždaryta

DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečia-d. ir šeštad. tik susitarus.

DR. ALG. KAVALIŲNAS
VIDAUS IR KRAUJO LIGOS
5540 So. Pulaski Road
Pirm., antr., ketvirt. ir penkt. nuo 2-4 ir 6-9 ir pagal susitarimą

DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvės gydytojas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3925 West 59th Street
Val. Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 p. p. 6:30-8:30 val. vak. Šeštad. 12-4 val., trečia-d. uždaryta

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Street, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Iškylus trečia-dienius ir šeštadieniai 12 iki 4 popiet.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirmad., antrad., ketv. ir penktad. nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6 v. — 8 val. vakar. Trečia-d. nuo 11 val. ryto — 1 v. p. p. Šeštad. 11 val. ryto iki 3 val. p. p.
Ofiso tel. RE 7-1165
Res. tel. 259-2919.

DR. A. MACIŲNAS
CHIRURGAS
2858 West 63 str.
Valandos: pirmad., ketvirt. 5-8, antrad., penkt. 1-4. Priiminėja tik susitarus.

DR. MARIJA LINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Telefonas Hemlock 6-3545 (Ofiso ir rezidencijos)
Valandos pagal susitarimą

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė — vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71os ir Campbell Ave. kampas)
Val. kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v. Šešt. 9 v. v. — 2 p. p. Trečia-dieniais uždaryta.

DR. JULIJA MONSTAVICIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
VIDAUS LIGOS
10748 S. Michigan, Chicago 28, Ill
Tel. ofiso: Pullman 5-6766
Namu: Beverly 8-3946
Pirm. val. kasdien 6-8 v. v. Šešt. 1-3 p. p. ir treč. uždaryta

DR. C. K. PAULIS
Diagnostika ir Vidaus Ligos
Monroe Building, Suite 709
104 South Michigan Avenue
Valandos susitarus telefonu.

DR. A. PUSTELNIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. VIDAUS LIGOS
5159 South Damen Avenue
Valandos: 1-9 p. p. Iškylus trečia-dienį

DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4307 South Kedzie Avenue
Tik pirmadieniais ir ketvirtadieniais. VAL. nuo 2 iki 7 val. vak. Aptarnauja tik seroosus pacientus Naujų nebeprima.

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTHOPEDINES LIGOS
2745 West 69th Street
Priešais 8v. Kryžius Ligoninę
VAL. Pirmad., antr., ketv., penkt. nuo 9 iki 11 v. ryto ir nuo 6-8 v. v. Šeštad. nuo 2-4. Trečia-dieniais ir kitu laiku susitarus telefonu: Tel. ofiso: RE 7-2200
Atostogos nuo geg. 24 — birž. 22 d.

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.
Iškina akis ir ortikalo akinius keičia stiklus ir rėmus
4455 S. California Ave., YA 7-7381
VAL.: 1 val. p. p. iki 8 v. v. kasdien trečia-dieniais uždaryta; šeštadieniais nuo 10 v. r. iki 1 v. popiet.

DR. L. SEIBUTIS
Inkstų, pūslių ir šlapimo takų chirurgija
Ofisas: Naujas adresas: 2454 West 71st St. (71-os ir Campbell Ave. kampas), tel. 776-2866
Valandos pagal susitarimą

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. RE 7-2200
Rez. tel. GROvehill 6-0617
Valandos pirm. ir ketv. nuo 12 iki 2 v. p. p. ir nuo 7 iki 8 v. v.; antr. ir penkt. nuo 12 iki 2 v. p. p. ir vakarais pagal susitarimą.

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir specialiai chirurgin
4644 So. Ashland Avenue
Valandos kiekvieną dieną 2-4 ir 6-8 val. vak. Trečia-dieniais ir šeštadieniais uždaryta, pirmąją pagal susitarimą. Sekmad.: 2 v. — 5 v. v.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ LIGOS
Ofisas ir rez. 2652 W. 50th St.
Tel. P 6577
Ofiso val. Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 v. v. Šešt. 2-4 v. popiet ir kitu laiku — pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirmąją ligonius tik susitarus
Val. 3-4 p. p. ir 6-8 p. p. Treč. ir šešt. uždaryta
Atostogose

DR. A. VALIS-LABOKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2524 West 69th Street
specialybė: AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
VALANDOS: 1 iki 4 ir 6 iki 8 v. v. Šeštadieniai 1 iki 4 val. Trečia-dieniais uždaryta

DR. ONA VASKEVICIUS
(VASKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6248 So. Kedzie Avenue
Ofiso val. kasdien 2-4: 6-8. Šeštad. nuo 2 iki 4 v. Treč. ir sekmd. tik suabiais atvejais ir susitarus

DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Val. 2 iki 4 v. p. p. ir 7 iki 8 v. v. Treč. ir šeštad. pagal sutartį.

Vytautas Kasiulis Moteris su rankdarbiu (aliejus)

KULTŪROS TEMOMIS KITUR

Dar šis tas apie moksleivių šalpos praeitį ir apie Adomo Varno raitelį

"Draugo" literatūriname priede 1965 m. nr. 1, "Tautos istorijos pabirų" skyriuje straipsnyje "Kaip JAV lietuvių rėmė mokslo einančius" trumpai buvo paminėta Lietuvių "Ziburėlio" d-ja, tuvoje veikusi "Ziburėlio" d-ja, tuvoje veikusi kaip Amerikos lietuvių rėmė mokslo einančius. Moksleiviams šelpiti draugija buvo įsteigusi ir Londone, kurią noriu čia taipgi nepamiršti.

1927 m. lapkričio 6 d. kun. K. J. Matulaičio pastangomis buvo įkurta draugija "Londono Lietuvių Motinėle". Draugijos tikslas — šelpiti lietuviškąją moksleiviją. Steigiamajame susirinkime dalyvavo 14 narių. Draugijos pirmininku buvo išrinktas kun. K. J. Matulaitis, sekretoriumi — P. Bulaitis. Vėliau į draugiją įstojo dar 10 naujų narių. Bet, kaip žinome, Anglijos lietuvių yra neturtingi, netaurėdami pinigų, mažai ką galėjo ir sušelpiti. Pinigų stokodama draugija neilgai gyvavo ir, rodos, po vienerių metų likvidavosi.

"Londono Lietuvių Motinėle" sušelpė šveicarijoje studijuojantį J. Kaškelį, suteikdama jam 18 svarų pašalpą. Tai ir Londono lietuvių yra prisidėję prie šelpimo aukštusios mokslo einančius jaunomėms.

Toliau to pat "Pabirų" straipsnio "Patikslinimuose" rašoma apie A. Varno pagamintą pirmąją tautinę vėliavą, kuri buvo pakabinę Petrapilio lietuvių seimo salėje. Apie vėliavą nieko negaliu pasakyti, nes Petrapilio seime nedalyvavau. Bet straipsnyje minimi pašto ženklai nepriklausomybės pradžioje tikrai buvo išleisti, aš juos turiu, ir štai jų aprašymas.

1921 m. Kaune buvo išleista serija pašto ženklų. Ji susidėjo iš 15 pašto ženklų, pradedant 10 skatinių ir baigiant 100 aukšinių. Piešiniuose Lietuvos ūkininkas (sėja javus, galandą dalį) ir DLK Kėstutis. Penkiuose šios serijos ženkluose (3, 5, 10, 25 ir 100 auks. vertės) buvo pavaizduotas visu smar-

kumu jojantis raitelis. Arklys šuoliais bėga spinduliuojančioje erdvėje be kamany ir be balno. Arklio nugarą apžėgęs, sėdi vyras ir dešinėje rankoje laiko iškeles žibintą (fakelą). Apačioje raitelio įrašas "Lietuva" ir ženklo apatinuose kampuose pažymėta jo piniginė vertė. Aukščiausi skaitmenys — pusiau apvaliai piniginio vienetų vardas — auksinai. Yra šių ženklų atspausdintų ir su klaidomis. Be kitų klaidų, yra ir tokia, kad kai kur 3 aukšinių vertės ženklų raitelis vieton žibinto laiko rankoje kardą.

1922 m. rudenį buvo paleisti apyvartoti lietuviški pinigai — centai ir litai. Tuomet visi pašto ženklai buvo perspausdinti, pažyminti naują vertę centais arba litais. Minėti su raiteliu pašto ženklai buvo perspausdinti šitaip: ant 3, 5 ir 10 aukšinių užspausstas įrašas — 25 centai, 25 auks. — 50 cent., 100 auks. — 1 litas.

Išleidžiant naują valiutą buvo perspausdinta apie 50 paprastų ir oro pašto atskirų ženklų. Kai kurie iš jų dabar yra gana brangoki. Pradedant 1923 m., visų leidžiamų pašto ženklų vertė buvo atžymėta tik centais arba litais.

V. Vytenietis

DVI NAUJOS DANTĖS POEMOS

Š. m. gegužės mėn. 30 d. sukanka 700 metų nuo didžiojo poeto gimimo

GIOVANNI PAPINI

1. Aš visuomet galvoju, kad „Divina Commedia“ yra trijų Dantės poemų tik pirmoji dalis. Poeto ankstyva mirtis, einant jam penkiasdešimt šeštus metus, nutraukė jo milžinišką sumanymą parašyti „Dieviškosios Komedijos“ dar ir kitas dvi dalis.

Dantė nebuvo, kaip kai kurie negiliūs jo veikalo tyrinėtojai mano, spėliotojas (kabalistas). Teisingiau bus pasakyta, kad jis buvo skaičių mėgėjas. Istikimas senovės pitagorinems tradicijoms, nieko bendra neturintis su pasireiškusia vėliau kabala. Poetas galvojo, kad visata yra pagrįsta skaičiumi ir gyvena nuolatiniuose judesiu (ritmu), kuris tvarko visus daiktus ir juos sklaisto tarp istorijos amžių kaitos ir poeto giesmės. Pirmuoju šito veiksmo judesiu, sekdamas religija ir visų laikų filosofiniais dėsniais, Dantė laikė trigubą judesį. Pasaulis yra Trejybės veikalas, jis pasirodo slėpiningai arba ryškiai triptike. Trys su savo kvadratais ir kubais yra mistiškas ir šventas skaičius, kaip joks kitas visatos atsiradimo ir sudėties įstatymas ir raktas. Visi, kurie gilinosi į šį Dantės veikalo, patyrė begales šito jo tikėjimo įrodymų.

Atrodo visai negalimas dalykas, kad Dantė būtų sumanęs kurti tik vieną poemą, kad ir paskirstytą į tris giesmes. Komedią, jeigu tik būsimie akylūs, siūlosti ir reikalauja pratęsimo. Aukščiausią patirtį pasiekia poetas, įsivaizduodamas Dievybės būdą trijuose asmenyse. Tačiau nepamirškime, kad ten jis patenka, būdamas gyvas kūnu ir kaukais, kaip privileijuotas lankytojas, o ne kaip koks pergalingas palaimintasis. Jis būtinai privalo nusileisti iš šitų aukštųjų į žemę savo mariųjų draugų tarpan, atlikti daug ilgesnį kitą kelionę, kad, kaip skaitai dvasia, sugrįžti į rojus žvilgančius pakraščius. Bet šis grįžimas dar nėra galutinis žmogiškų pastangų veiksmas: jis su visais kitais atsikėlusiais privalo ateiti didžiojo paskutiniojo teismo dienoj. Taiigi čia yra pakilimas iš tamsaus miško prie dangiškosios rožės; vėliau naujas nusileidimas į tą ankštą kampelį, kur esama tiek žiaurumo; pagaliau dies irae, kuri tik kai kuriems bus taipgi dies salvationis. Triguba poeto gyvenimo sklaidai turi ir tris skirtingas fazes: pakilimas į Dievą, grįžimas į žmoniškumą, galutinis sprendimas — paskutinis teismas. Alighierio vaizduotėje šituos tris tarpinius turėjo atlikti trys poemos.

2. Bet, deja, teturime tik vieną — pirmąją poemą. Daugelis „Dieviškosios Komedijos“ lygina su katedra. Tikrumoje tėra tik viena iš trijų katedros navų, kurias pranašo ir architekto genijus buvo suplanavęs. Galvoti kad Dantė, užrašęs paskutines Rojus eilutes, buvo pasiekęs savo kūrybinės galios viršūnę, reikštų tirturėti mažą supratimą apie jo didingumą. Jėgos netekę, jis žinojo, kad tik pirmąjį žingsnį tėra pasiekęs, kad atlikti tik vieną trečdajį begalinio darbo, kuris žėrėjo jo dvasioje didžiojo menininko žavumu.

Po Komedijos Dantė turėjo sukurti Tragediją. Pirmiau Komedią, nes džiaugsmas švyti jos kelionės finale. Tragedija antrojoje vietoj, kadangi josios tikslu būtų pasaulio sunaikinimas. Ir Tragedija turėtų tris giesmes, kad atpasakotų grįžtančio iš dangaus sunkų ir skausmingą žemiškojo gyvenimo kelią. Pirmojo giesmės poetas būtų turėjęs apžinti visus

luomus nuo pačių seniausių ir nuolankiausių iki pačių aukščiausių, kuriuose dingo pati žmonių padėrmė. Būtų turėjęs pamatyti ir perkęsti kieta ir aklą vargšų tarnų ir vergų gyvenimą. Vėliau būtų turėjęs eiti per kiek šviesesnį, bet visados skausmingą amatininkų, miestų pirklių, notarų ir valdininkų, bendruomenių vadovų ir valdovų, išmėnčių, mokytojų, menininkų, poetų, kad po to būtų galima pakilti iki dvasiškų, vėnuolių, sielų ganytojų ir pagaliau prie didžiųjų vyskupų, kunigaisčių, imperatorių, popiežių. Po brangiais kailiais, po trumpa tunika ar kiauinių kailiais papuoštais rūbais dieviško įžvalgumo nuskaidrinta akimi poetas būtų galėjęs pastebėti graudulius ir begėdiškumus, šlykštynes ir niekšystes, kilnius svaicijimus ir šėtoniškus klaidėjimus.

Antrojo giesmės jis turėtų pereiti visus anais laikais žinomus kraštus, nuo Nubijos iki paskutinės Thulės, nuo Herkulo kolonų Olimpe, nuo išdegusio garamandų krašto iki de-

Dantės „Dieviškoji Komediija“ amžiu slinktyje yra ir dailininkams gili įkvėpimo šaltinis. Vienas įspūdingiausių šio veikalo iliustracijų yra padaręs prancūzas Gustave Doré (1833–1883). Čia regime tik tris iš daugybės. Viršuje — Dantė ir Vergilijus keliai per požeminę Siksto upę, viduryje — abudu poetai keliauja per skaityklą, dešinėje — Dantė ir Beatrice dangiškos palaimos akivaizdoje.

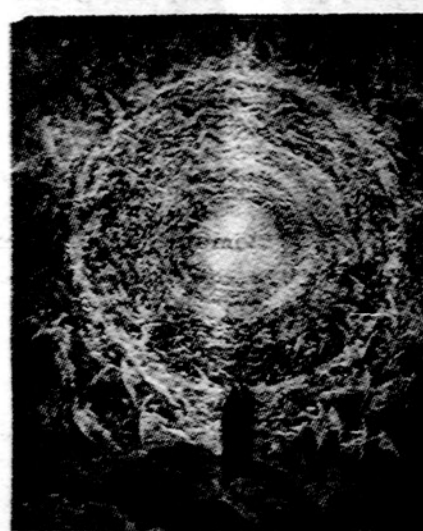

Dantės biustas Tautiniame muziejuje, Neapolyje

suotos chimerys šalies. Būtų būtų užbaigusi šią gigantišką trilogiją. Ji būtų galėjusi pasivažduoti Novissima, nes josios paskirtis būtų buvusi parodyti paskutiniuosius aukščiausius dalykus. Pirmojo giesmės būtų turėję tilpti: angelų atsišaukimas, kapų atskleidimas, begalinių aukštųjų vėmimas, pabalusių kaulų prisikėlimas, drebančių prisikėlusiu susitelkimas, Kristaus teisėjo nužengimas ant naujojo dangaus debesų...

Antrojo giesmės būtų skirta paskutiniam nusidėjėlių apsigynimui, kaltinamųjų maldavimams, turinčių vilties prisipajinimams ir tos vilties netekusiųjų verkams ir keiksmams. Visa žmonija, nuoga ir parbloška žemėn, turėtų pakelti savo balsą ir savas maldas į Pirmąją Meilę.

Trečiojo giesmės Teisėjas, pats buvęs auka, neklystamu teisingumu paskirstytų pasmerk

Prisimenu, vieną kartą ...

Bičiuliški dailininko Vytauto Igno ir jo parodos aprašymai

VYTAUTAS RAULINAITIS

Rašau apie Igną todėl, kad esu vienas iš nedaugelio jo kolegų, kuriams teko kartu pradėti meno mokslus Vilniuje ir kartu juos baigti Freiburge. Prisimenu pirmąją dieną Vilniaus meno akademijoje, kur teko susitikti ano meto aštuoniolikmetį Igną, dar nespėjusį ataugti nuo gimnazijos suolo.

Ignos linksmumas ir sąmojus iš pirmųjų dienų padarė jį mūsų kurso „spiritus movens“. Kur Ignas, ten ir juokas, ir šypsenos. Visada draugų būrio apsuptas. Ir pasakoja, ir pasakoja, ir pasakoja...

Šiandien aplankiau Ignos parodą, vykstančią Clevelande „Gallery International“ patalpoje. Kas galėtų pagalvoti, kad tas menininkas dar moka juoktis, ar iš viso kada nors šypotis? Kaip spalvos, taip ir tamos, gana dramatiškos, nors ir statiškoje formoje. Ramumas, tyla, susikaupimas — tik sustiprina tragiškumą.

Šioje parodoje Ignas yra truputį pasikeitęs techniskame pavieksly išpildyme: labiau supraslines kompozicijai, mažiau piešinio linijai, daugiau spalvingo dramatismo efektų. Kai kuriuose paveiksluose panaudoja visai tamsų foną ir su ryškiai raudona ir žalia spalva išgauna gana šviečiantį išpūdį. Didelio formato grafikos darbuose Ignas yra pamėgęs grynai religinę tematiką, kurioje jaučiamas

vitražinis pasirinktosios problemos sprendimas.

Stoviu parodoje. Ir vėl mintyse Ignas. Ilga, ligi pečių raudonais plaukais, atsitraukęs per pusę klasės nuo savo molberto, pakreipęs galvą lygina savo piešinį su studijoje sėdinčiu modeliu. Staiga, lyg kažką nepaprasto pamatęs, nustemba ir bėgte

V. Ignas Rūpintojėlis (medžio raizinyje)

skuta prie savo molberto, o nuobėgės skubiai taiso...

Mes, visi kurso kolegos, žinome šitą Ignos piešimo būdą. Ir tai visiemis sukeldavo gražaus juoko.

Prisimenu, vieną kartą Ignas atėjo mokyklon kariškoje uniformoje su pistoletu už diržo. Tai buvo paskutinė diena, kada teko jį Vilniuje sutikti.

Gyvenimas mus išskyrė kitais keliais. Igną per frontą, per vokiečių drausmės batalioną, per belaisvių stovyklas mėtė likimas, kol vėl susitikom meno mokykloj Freiburge.

Jei reiktų rašyti rašinį apie labiausiai neužmirštamą charakterį, tikriausiai pasirinkčiau Igną. Ne vien kaip dailininką, bet ir šiaip kaip asmenybę Ignas yra ryškiai savotiškas, išsiskiriantis iš daugumos. Pasakojimus su neįsėkančiais šaltiniais. Tačiau labiausiai mėgiami jo pasakojimai, kaip minėjau, yra iš karo laikų.

„Nugi ir pakliuvau, vyrelė, į pabaltiečių drausmės batalioną: 3 estai, 20 latvių ir 300 lietuvių“, šitaip pristato lietuvių individualistą tipą Ignas.

Batalione jis draugauja tik su pačiais „blatniausiais“ — iš Sandėjų ar Zaliakalnio... „Einam kartu su Valodze per rajoną, o vyrelė, iš kazemato ateina bataliono vadas majoras. Pasiutęs, visi vokiečiai puskarininkiai ir net leitenantai suka iš kelio, bi-

DANTĖ ALIGHIERI — LA VITA NUOVA

Vien apie Meilę kalba mano mintys,
Nors nevienodos, pilnos įvairumo.
Viena man sako: Sieki jos saunumo.
Kita — beprasmiška dėl jos kankintis.

Viena man liepia viltimi ramintis,
Kita smagi dėl ašarų gausumo;
Vieningos jos, kai meldžia pagallumo,
Kai mano baimė verčia jas baugintis.

Tad nežinau, kas pasirinkti verta.
Norėčiau kurti, bet, ak, ką sakyti?
Ar būtų kas, ką Meilė taip parbloktų?

Ir kai aš sendoros su jom tetrokštu,
Belieka savo priešą paprašyti,
Madoną Pagailą, kad ji užtartų.

Ir pilnas dieviškojo įkvėpimo
Susunka angelas: „O, Didis Pone,
Matau stebulą tikra žemės klony.
Tai sielos spinduliai, lig čia jie kyla.
Dangus, kuriam nestinga nieko, ima
Maldauti jos savo Viešpatį maloniai.
Šventieji prašo siust jiem tą malonę.“
Bet pagaila, dar gina mūsų bylą,
Nes Dievas, žinas troškimus, prabyla:
„Ramybėj dar pakęskite, mielieji,
Kad liktų ten kurį sužavėjo,
Kur bijo jos netekti, kurs pamilo,
Ir kad, kai pragare bus, nesakyti:
„Viltis šventųjų — mano jau matyta!“

Ir kai apie gyvenimą, tą trapų
Ir greit praeinantį, čia jau mastyti,
Pravirko Meilė, kur širdy buvojo;
Ir mano siela taip suskandus tapo,
Jog dūšaudamas sau čia jau sakyti:
Numiris ir ta, kurią širdy globoji.
Nusiminiau, supratęs tą pavojų,
Taip, jog užmerkiau tuoj akis sunkiasias,
Ir ant gyvybės dvasios

Nusiminimui kritus, ji pradingo;
Ir kai nesgaunomai,
Be supratimo, sąryšio klajojau,
Mačiau, kaip moterys pradėjo mirsti
Ir šaukė man: Tu miršti jau, tu virsti.

I dangų Beatricę pasikėlė,
I salį tą, kur angelų ramybė,
Palikus, ponios, skaudų vienisumą.
Ne šaltis ir ne karštis ją sugėdė,
Kad, kaip kitoms, atimtu jai gyvybę,
Netekom jos dėl didžio jos gerumo.
Nes neapsakomo jos nuolankumo
Šviesa taip perėjo per visą dangų.
Jog net nustebo amžinas Kūrėjas,
Meilingai panorėjęs
Turėti pas save tą perlą brangų,
Ir kvietė ją, kad liktų ten atėjus,
Supratęs, kad pasaulis šis niekingas
Nevertas sielos tos, didžiai kilmingos.

Kiek kartų pagalvoju prisiminęs,
Kad jau nebemalysiu
Aš tosios, dėl kurios širdis nerinao.
Išsprūsta skausmo aidas iš krūtinės
Dėl to prisiminimo.
Ak, siela, ar ilgai dar gaisi ir svarstysi?
Nes kiek kančių dar nesu, atlaikysiu
Pasaulio takuose, kurie apkartę,
Man kelia vien tik baimės pilną mintį.
Turiu tad prisiminti
Aš Mirtį — ramų polsį — ir turti:
Ateik mano kentėjime padėti!
Ir mirštančiam turiu net pavydėti.

Čia spausdinami penki Dantės eilėraščiai
yra paimti iš jo lyrinės poezijos rinkinio „La
vita nuova (Naujas gyvenimas)“, kurį poetas
parašė Beatricės mirus, įkvėptas jos netekimo
skausmo ir amžinosios meilės. Visą „La vita
nuova“, Dantės 700 metų gimimo progą, lie-
tuvų kalbon yra išvertęs Alfonsas Tyruolis.
Šie pavyzdžiai yra paimti iš jo spaudai pa-
ruošto vertimo rankraščio.

tytųjų ir išteisintųjų minias. Liuciferis savo prakeiktą laimikį čia turėtų nutraukti amžiams su savim į begalines ugnies gelmes. Beribio angelų skaičiaus apsuptas Kristus nusivestų su savim savo išrinktųjų kariuomenę iki amžinojo švytėjimo aukščiausiojo okeano. Šituo nusileidimu į tamsybes ir įkopimu į šviesą turėtų būti užbaigtas įsivaizduotas viršžmogiškas trilypis pastatas. Trys poemos po tris giesmes kiekvienoje. Naujosios giesmės turėjo sutelkti visą tai, ką gali pasakyti krikščionis apie gyvenimą ir mirtį, apie praeitį ir dabartį, apie tikslą ir likimą. Stebėtinausia vi-

snutinė drama su savo trimis veikėjais — Dievu, šėtonu ir žmonių padėrmė — čia kaip tik galėtų atlikti savo uždavinį.

Piktieji karščiai, užgule poetą kelyje iš Venecijos į Ravenną, trumpu laiku pribaižė jį, sukludydami Dantėi jo titanišką trilogiją priversti iki galo. Komedią, parašytą prieš pat ištrėmimą, jam sugaišino veik šešiolika metų, nuo 1304—1320. Jeigu jis būtų pagyvenęs bent iki septyniadesimt metų ramios sąlygose, Adriatiko užuostyje, būtų galėjęs iš tercinų akmenėlių ir minties kalkių sukurti dar tebetrukstamas šešias giesmes, kuriose jo kūrybinis

genijus būtų pasireiškęs dar didesne laime ir didingesniu žavesiu.

Dantė buvo rašęs: „Trys moterys yra sustojusios ties mano širdimi“. Šiandien mes tegalime mąstyti ir džiaugtis tikrai vienos jų antgamtinio grožio. Mūsų nejudri ir maža svajonė gali tiktai įžvelgti, kokia žėruojanti forma būtų galėjusi pasirodyti kitose dviejose. Kiekvienas turįs supratimo apie Dantės svajonių neišsamumą, turi jausti su manimi, kad Komedią yra „primo tempo“ nebaigta viršžmogiška simfonija.

Iš italų kalbos vertė
dr. P. Maciulis

metų išgyvenimai, atrodo, buvo lemiami visam Ignos kūrybos laikotarpiui. Savo tapyboje ar grafikoje Ignas gyvena ne dabarties pasauliui, jis atkuria savo praeities, giliausiai dvasion įstrigusius vaizdus.

Keista, kai susirenkam draugai, ir Ignas pradeda tuos savo karo išgyvenimus pasakoti, juokas iki ašarų nesibaigia, o kai

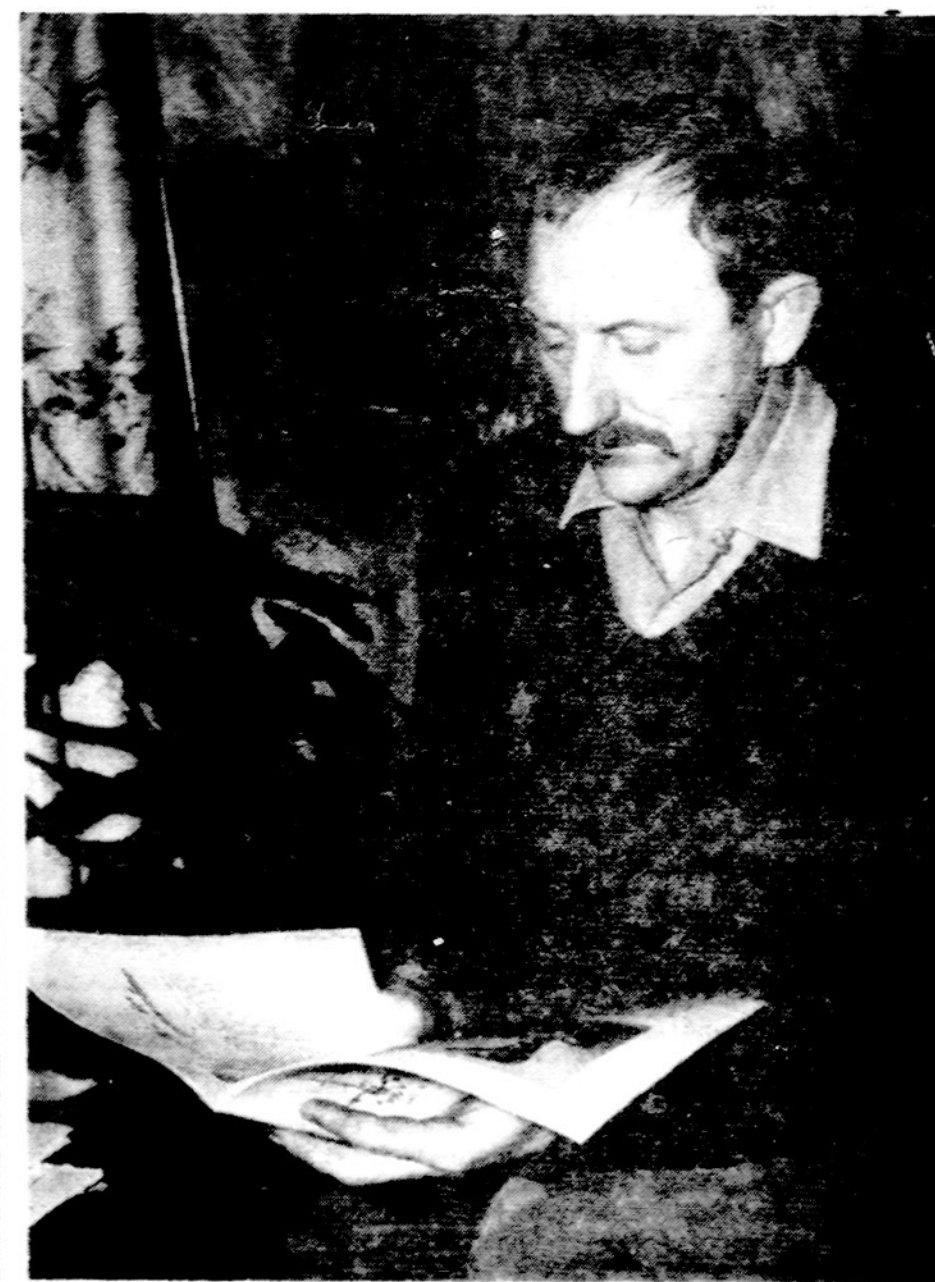
Visokių nuotykių turėjau, sako Ignas. Kad belaisvėje buvau ir fronte, ir drausmės batalione, tai niekis. Tačiau, kad savo tėvą suvažinėjau, tai nedaugeliui šitaip atsitinka.

Buvo taip. Dar gimnazistas su tėvu nuvažinavau į kaimą, pas gimines. Vakarop reikia grįžti. Mano tėvas sako: „Vytaite, lipk į Fordą ir mink ant gazo, o aš iš priekio starterio rankeną pasuksiu“. Tais laikais reikėjo su ranka pasukti rankeną mašinos priekyje. Tėvas suko, o aš laukiau užmynęs gazo papėdį. Staiga mašina užsivedė ir sovė pirmyn. Tėvas dar bandė įsipykęs laikyti. Bet kur tau! Jį vis tiek mašina greit pargriovė, o aš, pervaziavęs tėvą, išlaužęs tvorą, atsidūriau tvėnkiny. Tėvui tačiau nieko ypatingo neatstikto. Matai, žemaitis, tai kietas.

Ypač stiprūs tų poros karo

atkuria visa tai drobėj — regi ne juoką, o ašaras ir skausmą. Atrodo, kad jis turi tam tikrą mišrios „inferiority complex“, kurį nori juoku, pypke ar šiais nugalėti. Tačiau darbuose, be šių visų pagalbinų priemonių, Ignas yra rimtas, sakyčiau, vienas iš rimčiausių mano kolegų tapytojų.

(Nukelta 1 8 psl.)

Dail. Vytautas Ignas

Nuotrauka R. Kisieliaus

GALILEJUS, TELESKOPAS IR SAULĖS DĖMĖS

ALEKSANDRAS RADZIUS, Baltimore, Md.

1. Galilejus ir teleskopas

Kas išrado teleskopą? Galilejus?

Olandų akinių dirbėjas Jan Lippershey viena gražia 1608 metų dieną pažūrėjo į bažnyčios bokštą per du lėšius, vieną išgaubtą, kitą įgaubtą. Jis nusitebo. Bokštas atrodė čia pat, beveik jo dirbtuvėje. Kiekviena plyta galėjo žiūrėti, kiekviena detalė. Nuostabi stiklo jėga. Ir tą jėgą akinių meistras tinkamai panaudojo: padarė teleskopą ir pranešė apie tai karinei vadovybei, kuri juo susidomėjo. Vėliau ji prašė ano akinių dirbėjo pritaikyti teleskopą abiem akim. Po dviejų mėnesių darbo meistrui pavyko karinės vadovybės norą patenkinti ir tokiu būdu, visai atsitiktinai, Jan Lippershey tapo teleskopu ir binoklio išradėju.

Kai Lippershey bandė savo išradimą užpatentuoti, jau atsirado ir daugiau pretendenti ir išradėjo garbė. Kažkoks Jacob Adrianus (arba Matius) irgi padavė prašymą panašiam patentui. Jis tvirtino, kad teleskopą išradęs prieš dvejus metus, darydamas optinius eksperimentus.

To dar negana. Kitas olandų optikas Zacharijas Jansen, žinomas kaip mikroskopo išradėjas, taip pat tvirtino išradęs teleskopą drauge su savo tėvu.

Kaip ten bebūtų, bet garsas apie olandų žiūronus-teleskopus sklido po visą Europą ir 1609 metais pasiekė Galilėjaus ausis. Iš pradžių jis į tai nekreipė dėmesio. Bet kai jo draugas Jokūbas Badovere parašė jam laišką iš Paryžiaus, patvirtindamas gandy tikrumą, Galilėjus taip susidomėjo, kad visą naktį nemiegojo, kol nesurado teoretinių instrumento principų. Kitą dieną jau stvėrėsi darbo ir pagamino pirmąjį savo teleskopą. Jis buvo padarytas iš nedidelio vargonų vamzdžio ir galėjo padidinti tik devynis kartus.

Tų pat 1609 metų rugpjūčio 24 dieną Galilėjus lankėsi Venecijoje ir demonstravo savo teleskopą aukščiesiems pareigūnams, studentams ir kilmingiesiems. Vienam savo laiške se-

serėnui Galilėjus rašė, kad instrumentas buvęs įtaisytas aukščiausiajam Venecijos bažnyčios bokšte. Didikai ir net seno amžiaus senatoriai lipę laiptais aukštyn ir labai stebėjėsi, galėdami aiškiai matyti toli juose esančius laivus, kurie tik po dviejų valandų teįplaukė į uostą.

Po tų demonstracijų išradėjas padovanojo teleskopą Venecijos dožiui Leonardo Donato. Dovana buvo labai įvertinta. Nors Galilėjus jau nuo 1592 metų buvo Paduvos universiteto matematikos profesorius, bet dabar senatas jį paskyrė profesorium iki gyvos galvos ir padvigubino jo algą. Galilėjus pagarsėjo ir tapo populiariu. Grįžęs į Paduvą, jis pagamino kitą, jau daug stipresnį teleskopą.

Iš pradžių Galilėjaus teleskopai buvo vadinami lotynišku žodžiu „perspicillum“. 1611 metais Giovanni Demisiani nukėlė žodį „telescopium“, kurs taip ir prigijo. Anglijoje olandų tipo teleskopai buvo tada vadinami „Dutch trunks“.

Tad kas išrado teleskopą? Olandai? Bet kuris iš jų buvo pirmasis? Tačiau teleskopas, kaip astronominių tyrinėjimų įrankio pradžia neatsikriamai siejasi su ta Galilėjaus nemiegota naktimi, kada jo galvoje formavosi teoretiniai instrumento principai, taip pat i. su pirmųjų stebėjimų naktimi, kada jo teleskopas atskleidė iki tol dar nematytas ir negrėtas dangaus kūnų paslaptis.

2. Pirmieji žvilgsniai per teleskopą

Ne taip jau svarbu, ar Galilėjus pirmasis išrado teleskopą, ar ne. Žymiai svarbesnis yra faktas, kad Galilėjus pirmasis atkreipė teleskopą į dangaus kūnus ir pirmas į tai, ko žmogaus akis dar nebuvo regėjusi.

Walter J. Miller, S.J., buvęs Vatikano observatorijos astronomas, trumpai suregistruoja šiuos Galilėjaus teleskopinius atradimus: mėnulio krateriai ir kalnai, Paukščių Tako juostos išskirstymas į daugybę žvaigž-

džių, pirmieji keturi Jupiterio mėnuliai, Veneros fazės, keistas Saturno pavidalas ir pagaliau Saulės dėmės („Sky and Telescope“, 1964 m. vasario m. numeris). Be to, Galilėjus dar pastebėjo, kad planetos, žiūrint per teleskopą, atrodo lyg maži rutuliukai, reiškia, galima žiūrėti jų diametrus, tuo tarpu žvaigždės taip ir lieka šviesos taškais.

Jupiterio satelitus Galilėjus rūpestingai stebėjo 1610 metais nuo sausio 7 d. iki kovo 2 d. ir nustatė, kad jie sukasi aplink planetą. Jūs atradėjas pavadino Mediči žvaigždėmis, norėdamas pagerbti Toskanos didįjį kunigaikštį Cosimo II, kurs buvo iš galingosios Mediči giminės ir kurio palankumu Galilėjus naudojosi. Bet šis vardas nepriėjo. Jie dabar vadinami Galilėjaus satelitais; kiekvienas iš jų turi ir po atskirą vardą: Io, Europa, Ganymedas ir Callisto.

Zymus anglų astronomas Sir Harold Spencer Jones savo įdomioje knygoje „Life on Other Worlds“ rašo, kad Galilėjus Veneros fazių atradimą paskelbęs anagrama: „Haec immatura a me iam frustra leguntur: o. y.“. Šios anagramos sprendimas buvęs toks: „Cyathiaae figurat

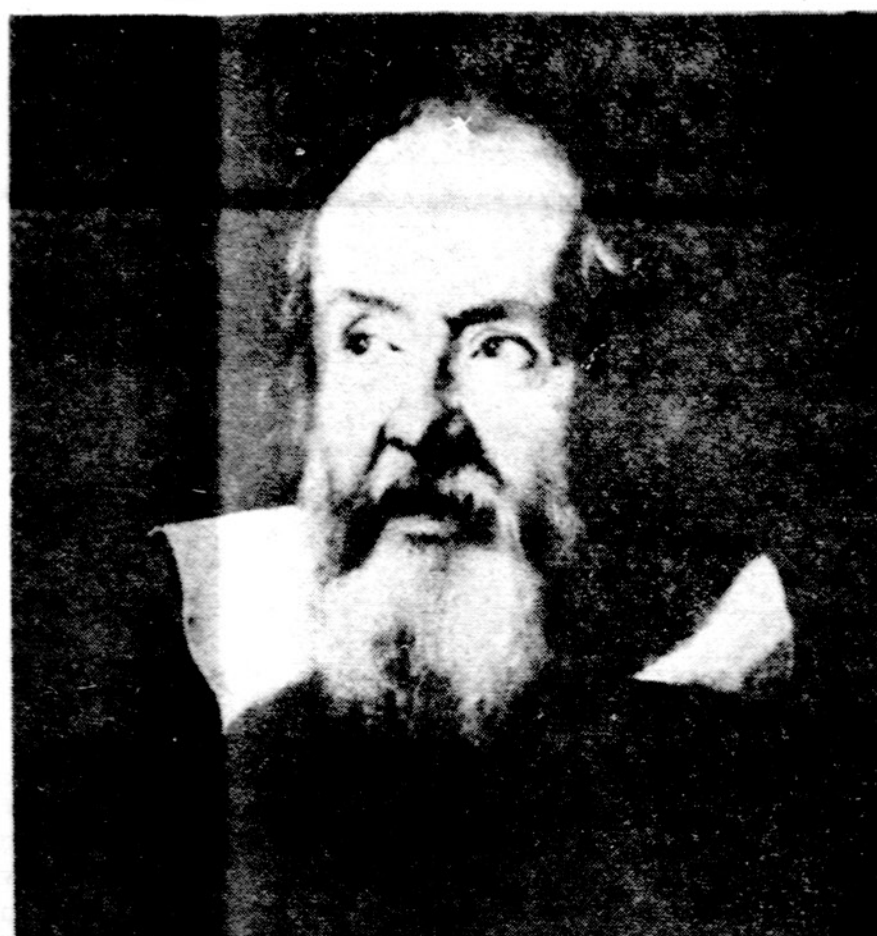

Žvaigždžių debesys Paukščių Take, žiūrint pro modernią teleskopą. Galileo Galilei pirmasis pamatė, kad Paukščių Takas sudarytas iš daugybės paskirų žvaigždžių.

aaemulator Mater Amorum“, t. y. „Meilės Motina (reiškia, Venera) imituoja Cynthijos (reiškia, Mėnulio) fazes“. Be to, Galilėjus pastebėjo, kaad, kintant fazėms, kintaa ir regimasis Veneros dydis. Visa tai rėmė Galilėjaus įsitikinimą Koperniko teorijos teisingumu.

Daug galvosūkio Galilėjus turėjo su Saturnu. Ir nenuostabu. Tais laikais niekam nė į galvą neatėjo, kad galėtų būti koks nors žiedas aplink planetą. O Galilėjaus teleskopas dar nebuvo pakankamai tobulas, kad žiedą aiškiai parodytų. Todėl jis tikėjo, jog maatas vieną didesnį planetos skritulį ir du mažesnius skritulius iš šalių. Ir tada manė, kad Saturnas yra triguba planeta. Šį savo atradimą jis irgi paskelbė anagrama, kurios raidės tinkamai sutvarkius, gaunasi sakiny: „Altissimum planetam tergeminum observavi“ — „Aš pastebėjau, kad tolimiausia planeta yra triguba“. Saturnas tuomet ir buvo tolimiausia planeta: Uranas, Neptūnas ir Plutonas dar nebuvo žinomi.

1612 metais Galilėjus vėl stebėjo Saturną, kada jo žiedas buvo kraštu atsikrepęs į žė-

Galileo Galilei portretas, tapytas Giusto Sustermans, kurs buvo Cosimo II dvaro menininkas

mė ir todėl nematomas. Koks buvo Galilėjaus nustebimas, kai jokio planetos trigubumo žiūrėti negalėjo. Tada jis rašė: „Greičiausiai koks klastingas demonas mane apgavo“. Po kurio laiko jo nustebimas dar labiau padidėjo, kai jis pamatė planetą lyg su dviem rankenomis. Taip ir liko Galilėjus Saturno paslapties neišsiaiškinęs. Ji paaiškėjo gerokai po Galilėjaus mirties, t. y. 1659 metais, ka-

lik Italijoje, bet ir už jos ribų. Daugelį atradimų patvirtino tuometinis popiežiaus astronomas jėzuitas Christopher Clavius. Bet dėl saulės dėmių temperamentingasis Galilėjus įsivėlė į ginčus dėl jų atradimo pirmumo ir susikirto su tų laikų intelektualų įsitikinimais, kurie buvo Aristotelio filosofijos aprėpti.

Iš tikrųjų saulės dėmės nepriklausomai atrado trys astronomai: Galileo Galilei, Christopher Scheiner ir Johann Fabricius. Galilėjus bijodamas suklysti savo atradimo nesikubino skelbti. Taip jam bedelsiant, Christopher Scheiner ir Johann Fabricius paskelbė atradę dėmes. Tai sukėlė Galilėjaus pyktį, ir jis aštriai susikirto su Scheineriu ir sukrikavo jo dėmių teoriją.

Galilėjus buvo įsitikinęs, kad dėmės esančios arba ant paties saulės paviršiaus arba debesy viršum jos paviršiaus. Ir jis teisingai rašė Toskanos did. kunigaikščiui Cosimo II-jam, kad iš dėmių net esą galima nustatyti, jog saulė apsisukanti aplink savo ašį maždaug per vieną mėnulio mėnesį.

Tokios Galilėjaus teorijos buvo smūgis ano meto pažiūroms. Pagal Aristotelį dangaus kūnai yra tobuli ir nesikeičia. Tad kokiū būdu šviesioji saulė galėtų būti sutepta dėmėmis? Juk tūkstančius metų žmonės regėjo šviesią ir švarią saulę, ramia keliaujančią aplink žemę. Stebėjimai tegalėjo atskleisti tik tiek, kiek nuoga žmogaus akis sugebėjo įžvelgti. Nebuvo teikių galingų instrumentų ir išvystytų metodų, kokiais naudojasi šių laikų mokslininkai, nes tam laikas nebuvo pribrėndęs. Beliko tik pasitikti proto galiūnais — Aristotelium ir Ptolomėjum.

Kaip tų laikų šviesuomenė galvojo, parodo įdomus epizodas, kurį aprašo Mary Proctor savo knygoje „Romance of the Sun“. Kai jėzuitas Christopher

Scheiner pranešęs dėmių atradimą savo ordeno provinciolui, gavęs tokį atsakymą: „Aš daug kartų skaičiau Aristotelio raštus nuo pradžios iki galo ir galiu tau užtikrinti, kad niekur juose neradau nieko panašaus į tai, ką tu čia minėjai. Tad eik, mano sūnau, ir nusiiramink. Būk tikras, kad tai, ką tu laikai dėmėmis saulėje, yra tik tavo stiklų arba tavo akių netobulumai“.

Scheineris, žinoma, negalėjo sutikti, kad jo stiklai arba akys jį klaidintų. Bet taip pat nedrįso abejoti ir Aristotelio autoritetu. Todėl norėdamas suderinti scholastinę filosofiją su savo stebėjimų daviniais, aiškino, kad dėmės esančios mažs planetos, besisukančios visai arti saulės.

Galilėjus, iš tikrųjų, buvo kontroversinė asmenybė. Jis ne vien dėl saulės dėmių įsivėlė į ginčus, bet ir dėl Koperniko heliocentrinės teorijos ir dėl kometų prigimtį aiškinimo. Koperniko teorijos byla jį net nuvedė į inkvizicijos teisną, kur jis pralošė. Bet, nežiūrint to, jis vis dėlto liko ištikimas Bažnyčiai, o taip pat ir savo mokslinėms pažiūroms.

Skelbkitės „Drauge“

MIELI TAUTIEČIAI!

Pasiremdami ilgamečiu patyrimu ir nuolatiniams prekybiniais ryšiais su Lietuva, kviečiame per mus pasiūlyti gaminis Tėvynei tai, kas ten naudingiausia ir reikalinga.

Sužinome šiuos vertingus siuntinius labai augštos kokybės dovanyti labai suvažintomis kainomis, įskaitant ir sov. mūtį ir pasūtymą.

LKS: Vyr. arba mot. angliškos kabinos: 3 1/2 jardų angliškos vilnonės medžiagos eilutė ir 4 jardai puikaus nepermatomo naftono suknelė tik už \$66.00

P-3: 6 jardai šiltos angliškos vilnonės medžiagos dviem apsiaustam ir 3 1/2 jardų, ekstra geros viln. angl. medžiagos eilutė tik už \$75.00.

V-3: 10 1/2 jardų labai tvirtų, gražių vilnonių angl. medžiagų 3 eilutė tik už \$55.00

N-4: 16 jardų keturiom suknelėm nepermatomo smukaus pagaidanjam spalvų labai gražių raštų naftono tik už \$45.00

V-3: ir N-4 jungtinį siuntinį skaitome tik \$86.00 (sustauto pasūtymo išlaidos)

PATS VERTINGIAUSIAS

SM siuntinys: 6 vilnonės kasmiro skarelės su gėlėmis įvairių spalvų; 6 itališko šilko elegantiškos gražių raštų skarelės ir 3 škotškos vilnos arba orlono labai šilti sušegami arba per galvą užmaunam megztiniai tik už \$65.00.

Garantuotas ir apdraustas pristatymas per 3 — 4 savaites. Gavėjams nereikia nieko primokėti. Visas įskaityta ir nurodytas kainas.

Užsakymus siųsti:

BALTIC STORES LTD. (Z. Juras)
421, Hackney Rd., London E 2., England
Seniausia lietuvių bendrovė Anglijoje, veikianti nuo 1938 m.
Atstovai JAV:

L. VENCKUS, 7030 So. Talman Ave., Chicago, Ill. Tel. 436-0494
GAIVA, 3570 W. Vernor, Detroit 16, Mich.
COSMOS, 327 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Taupykite

MES MOKAME

4 1/2

ANT VISU SĄSKAITŲ %

Daugiau kaip 50 metų sąžiningai patarnaujame lietuviams.

Kiekviena sąskaita ligi \$10.000 apdrausta Federalės valdžios agentūroje

August Saldukas, Prezidentas

4040 Archer Ave. Chicago, ILL. 60632
Telef. CL 4-4470

Kas tik turi gerą skonį, Viską perka pas Lieponį!

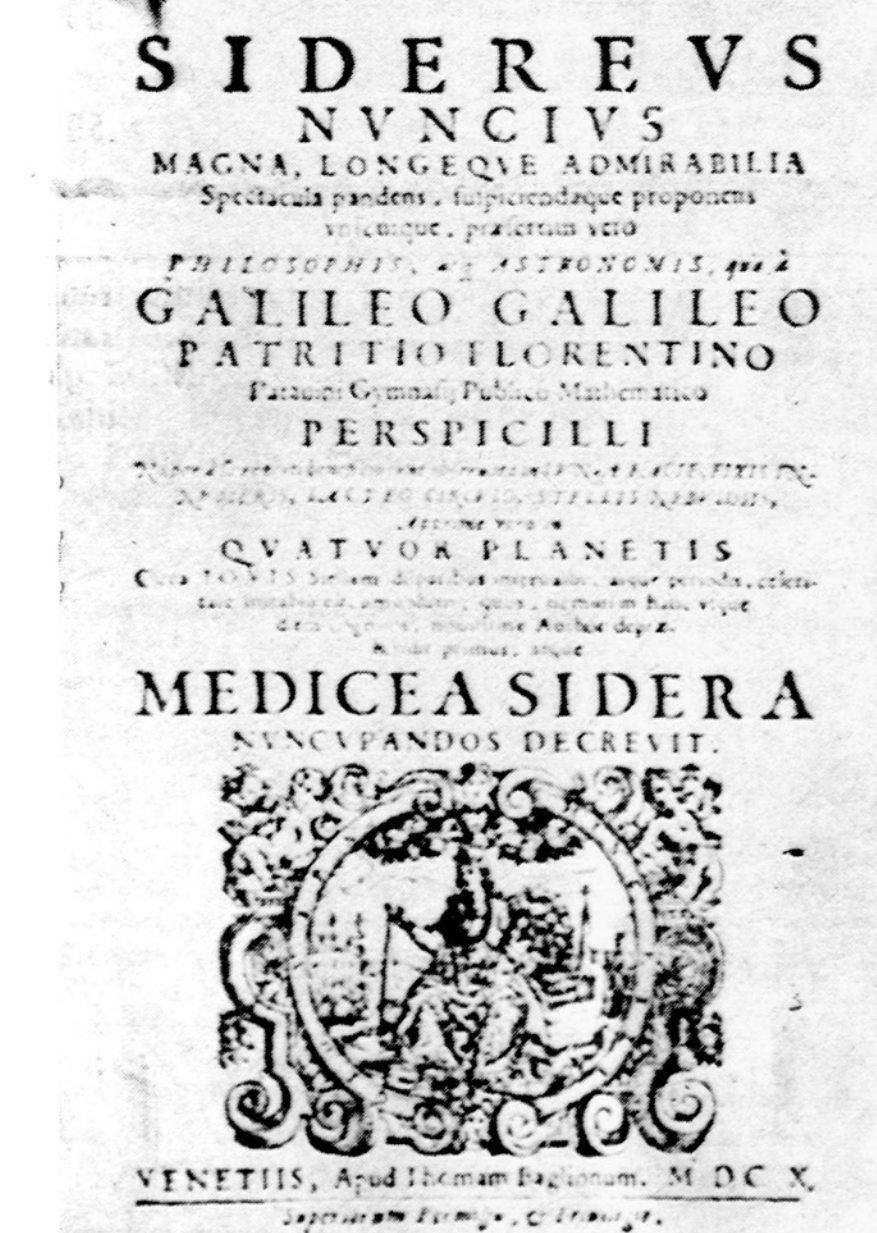
LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

FURNITURE CENTER, INC.

MARQUETTE PK., 6211 S. Western Pros. 8-5875

Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmad., ketvirtad. ir penktad. nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmdieniais atdara nuo 12 val. iki 5 val. p.p.

Galileo Galilei knygos „Sidereus Nuncius“ titulinis puslapis, kurio tekstas skamba šitaip: „Žvaigždžių pasutintys, atskleidžias didingus ir nepaprastai stebėtinius vaizdus ir siūlas visiems, bet ypatingai filosofams ir astronomams, fenomenus, Galileo Galilei, Florencijos patricijaus ir Paduvos universiteto viešo matematiko stebėtus ant mėnulio veido, nesuskaitomą daugybę nejudančių žvaigždžių, Paukščių Take, žvaigždžių debesys, bet ypatingai keturiose planetose, besisukančiose nepaprastais greičiais skirtinguose atstumuose ir skirtingais periodais aplink Jupiterio žvaigždę: iki šios dienos jie niekam nebuvo žinomi ir autorius buvo pirmasis, kuris tai atrado. Jis nutarė visa tai pavadinti Medici žvaigždėm. Venecija, išleido Thomas Baglionus, 1610. Vyresnybės leista ir patvirtinta“.

"Draugo" laureato tėviškės apybraiža

V. VYTENIETIS

1955 m. "Nida" išleido A. Baranausko novelių rinkinį "Sniego platumos". Knygą skaičiau su malonumu, nes beveik kiekvienoje novelėje radau pažįstamų vietovių vardus: Vilkabaliai, Piliakalniai, Dalgėnai, Patilčiai, Alksnė ir p. Tai Bartininkų valsčiuje, Vilkaviškio apskr., esančių kaimų ar buvusių dvarų vardai. Pagalvojau, ar tik ne iš to kampo bus kilęs ir knygos autorius. Prisiminimuose apkelavau visus Bartininkų valsčius, kaimus, beieškodamas Baranausko pėdsakų. Ir pagaliau užkliuvau už man gerai pažįstamo Albino Baranausko, kuris gyveno Vartų kaime. Bet, kiek prisiminiau, jis buvo mažo išsilavinimo, tad vargu ar sugebėtų sukurti tokias įdomias novelės. Galvoju. Gal, sakau, kartais jo vaikai ir rašytojus išėjo. Galų gale toptelėjo, kad ir pačiame Bartininkų kaime gyveno Albinas Baranauskas, kurio ir vestuves gerai atsimenu. Bet greit laikraščiuose radau rašytojo biografiją, iš kurios paaiškėjo, kad jis kaip tik yra man gerai pažįstamo Albino Baranausko, gyv. Bartininkuose, sūnus. Su pačiu rašytoju man niekad neteko susitikti. Bet jo tėvelius labai gerai pažinojau. Kada autorius jau yra visiems gerai žinomas, tai dabar susipažinkime ir su jo gimtąja apylinkė.

Albino Baranausko tėviškė yra Bartininkų kaime, netoli vieškelio Bartininkai - Liubavas. Iš Bartininkų miestelio reikia keliauti pietų kryptimi. Ir daugiau kaip kilometrą atstume, nusileidę nuo slėnio Moliakalnio, kairėje vieškelio pusėje rasime mažą keliuką, kuris mus naveds į Baranausko sodybą. Su šia sodyba man teko susipažinti per pirmąjį pasaulinį karą. Tai buvo nerūpestingi jauno berniuko metai. Tame pačiame kieme su jo sesutėmis žaidžiau ir iš to paties sodo valgiu skanus obuolius. Tik visą ramybę mums drumstė rudi margas šunelis, kuris ne tik kelnes sudraskydavo, bet dar įkandavo ir į sėdynę.

Pietų pusėje, už kluono, buvo graži pievutė. Ten gulėjo didelis medžio stuobrys. Per jį šokinėdavome ir, užmetę skersai lentą, supdavomės. Kitame pievutės krašte, netoli Šlekaičio lauko, buvo mažas šulinėlis. Iš jo parsinešdavome skanaus šalt vandens. Rytų pusėje čiuroleno upelis Aista, kuriame braižiojom ir mokėmės su ragažėmis gaudyti žuvis.

Artimiausia kaimyninė sodyba pietų šone, ant kalniuko, buvo Šlekaičio ūkis. To ūkio šeimininkas turėjo gerą balsą ir mėgo dainas. Kurį laiką jis dirbo Bartininkų valsčiaus savivaldybėje. Dar žvilgtelėkime į kaimynus, gyvenančius kitoje vieškelio pusėje. O ten buvo visiems gerai pažįstamas K. Vaitukaitis, kuris, tarnaudamas carinės Rusijos kariuomenėje, susipažino su veterinarijos mokslu. Tai buvo visos apylinkės artimiausias "veterinorius". Ūkininkai pasikviesdavo gydyti susirgusius gyvulius. Abu Vaitukaičiai mirė tremtyje, Vokietijoje. Kitas artimas Baranausko kaimynas buvo Mackevičius. Jo ūkį vėliau nupirko Urbaitis. Kiek toliau, kaimo pakraštyje, gyveno Petrika. Savo ūkį jis jau buvo pavedęs žentui Vieračiui. Kitoje upelio pusėje būtų ramdė Gelgotė. Jo brolis ar dėdė kadaise buvo Vilkaviškyje teisėjas.

Be čia suminėty, kaimynystėje dar buvo žemės sklypų, kurių savininkai gyveno kitose vietovėse. Tai J. Bulvičiaus antroji "kolonija", vadinama "Mackevičyne". Pats Juozas Bulvičius gyveno Bartininkų miestelyje, turėjo gražius trobesius ir "koloniją" žemės. Ant jo žemės buvo išsistatę ir dailūs Bartininkų miestelio. J. Bulvičius spaudos draudimo laikais čia platino lietuviškas knygas, buvo visuomenės veikėjas, politikas, kooperatyvų organizatorius 1919 m. vasarą apylinkės jaunimas Bulvičių kluone pastatė trijų veiksmų scenos veikalą "Sugriuvęs gyvenimas". Tai buvo pirmas Bartininkuose vaidinimas, atstaciūs nepriklausomybės. Juozo brolis kun. Petras už lietuvišką veiklą buvo caro ištremtas į Rusiją. Kaimynystėje prie Moliakalnio dar buvo kūrinių turės skaityti angliškai. Be abejo, šią knygą angliškai išleidžiant, reikėjo nemažų pastangų, tačiau šios gyvos knygos amerikiečiams pristatymas išveda mūsų autorių į amerikiečių juodųjų skruzdžių. Ir tas karas etimologiškai yra pagrįstas, nes rudosios skruzdės yra agresyvesnės. Tie visi nuotykių ir pokaibiai turi ir humoristinių pobūdį. Štai, vienas karkvabalis skundžiasi sunkiu gyvenimu, kad praėjusį pavasarį jo žentą prarijo Mr. Zvirblis, gi kiti vaikai irgi kalba, lyg turėtų tuos pačius rūpesčius kaip žmonės. Nuotykių knygoje daug ir tam tikra prasme ši angliškoji laida gali priminti autoriaus lietuviškus "Svirplio muzikanto nuotykius". Jeigu lietuviškams lietuviškas knygas, liečiančias gamtą ir jos pasaulį, yra lengva skaityti dėl žodyno skurdumo, tai ši angliškoji knyga amerikiečiams vaikams tokios

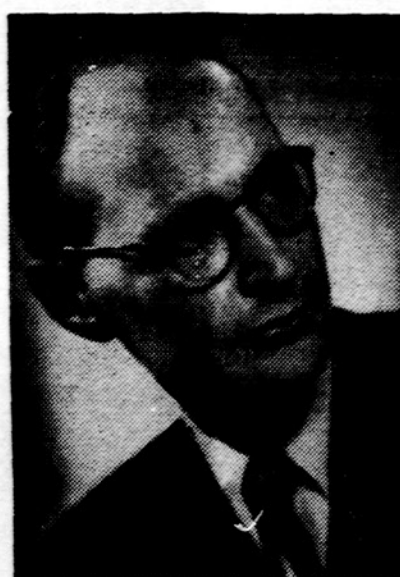
Adalbertas Staneika

Tulpės

Skrudelytė Greitutė nubėgo ir pas amerikiečius

V. Tamulaičio dovana angliškai kalbančiam vaikui

Vyt. Tamulaitis, NIMBLEFOOT THE ANT, Her Adventures. Translated from the Lithuanian by Albinas Baranauskas and Clark Mills. Illustrated by Pranas Lapė. Maryland Books, Inc. New York. Knyga kietai įrišta 183 psl. 8 1/2 x 5 1/2 in. formatu, kaina \$3.95, gaudama "Drauge".

Vytautas Tamulaitis

Ne visi, tur būt, beatsimena 1935 m. Lietuvoje išleistus Vyt. Tamulaičio "Skrudelytės Greitutės nuotykius". Dabar šią knygą išleido angliškai Maryland Books leidykla "Nimblefoot the Ant, Her Adventures" vardu.

Ne vienas ir lietuvių vaikų dabar ši šaunų mūsų autoriaus kūrinių turės skaityti angliškai. Be abejo, šią knygą angliškai išleidžiant, reikėjo nemažų pastangų, tačiau šios gyvos knygos amerikiečiams pristatymas išveda mūsų autorių į amerikiečių juodųjų skruzdžių. Ir tas karas etimologiškai yra pagrįstas, nes rudosios skruzdės yra agresyvesnės. Tie visi nuotykių ir pokaibiai turi ir humoristinių pobūdį. Štai, vienas karkvabalis skundžiasi sunkiu gyvenimu, kad praėjusį pavasarį jo žentą prarijo Mr. Zvirblis, gi kiti vaikai irgi kalba, lyg turėtų tuos pačius rūpesčius kaip žmonės. Nuotykių knygoje daug ir tam tikra prasme ši angliškoji laida gali priminti autoriaus lietuviškus "Svirplio muzikanto nuotykius". Jeigu lietuviškams lietuviškas knygas, liečiančias gamtą ir jos pasaulį, yra lengva skaityti dėl žodyno skurdumo, tai ši angliškoji knyga amerikiečiams vaikams tokios

Prano Lapės iliustracija iš "Skrudelytės Greitutės nuotykių" angliškojo leidinio.

Čių visuomenę ir tuo pačiu garsina lietuvių tautą ir literatūrą. Kaip jau daug kartų matėme ir iš patirties žinome, visų tautų, o ir mūsų menininkų atsieikimai garsina tautą, kuriai jis priklauso. Ir nenuostabu, kad ne kartą buvo ginčijamasi, ar poetas Mickevičius lietuvis ar lenkas, džiaugiamasi įrodinėjimai, kad Kantas buvo lietuvių kilmės, kad Dostojevskis turėjo lietuviško kraujo. Tuo tarpu daug buvo tuo laiku ir vėliau dvarininkų, turtingų miestiečių su gražiom rezidencijom, bet dėl jų tautybės niekas dabar nekojo ir jų pačių vardus nebent kokio senų metrikų knygoje begalima užtikti. Todėl kiekvienas mūsų rašytojo išėjimas į platųjį pasaulį yra visų mūsų laimėjimas. Ypač dabar, kada mes Lietuvą galime laisvinti, tik nuolat garsindami jos vardą kūrinybais atsieikimais.

Šioje V. Tamulaičio knygoje, verstoje Albino Baranausko ir Clark Mills'o, autorius vaizduoja važiavimą pasaulį, kur vyriausią vaidmenį turi skrudelytė. Čia matome karus tarp rudųjų

Amerikiečių spaudos agentūra akcentuoja V. Krėvės apysaką

"King Features Syndicate", bendrovė aprūpinanti laikraščius nuotraukomis ir straipsniais išsuntinėjus JAV laikraščiams Vinco Krėvės knygos "Temptation" recenziją. Placioje recenzijoje knyga labai gerai įvertinama. Kadangi iš šios bendrovės žinias ima, gal būt, tiksliau laikraščiu, tai galimas daiktas, kad recenzija ištiesi arba sutrumpinę išspausdins dešimtyje JAV laikraščių. Tą "King Features" duotą recenziją pateiksime "Drauge", vėliau. Pažymėtina, kad iš tos pačios bendrovės ir "Draugas" ima tarptautinio poūžio nuotraukas - matricas.

Recenzijos autorius Andre Michalopoulos duoda žinių iš V. Krėvės biografijos ir teigia, kad

problemos nesukels, o dėl nuotykių gausumo ir jų grakštumo pristatymo knyga žiems bus labai įdomi. Apie tai liudija jau gauti atsiliepimai.

Šio gražiai išleisto, į kietus viršelius įrišto leidinio iliustracijas ir aplanką darė dail. Pranas Lapė. Tenka pasidžiaugti tikrai gražiu jo darbu. Tokio subtilaus gamtos pažinimo ir darbo atlikimo gali pavydėti kiekvienas menininkas ir juo džiaugtis kiekvienas knygos skaitytojas. Linijų subtilumas ir grakštumas yra reto kruopštumo pavyzdys. Ir visos užsklandos padarytos su skoniu ir meniškumu pajautimu, tačiau jomis nenutolstant nuo vaikiško pasaulio.

Siuo leidiniu gražiai reprezentuojamės pas amerikiečius ir tuo pačiu parodome, kad mes šalia materialinės gerybės kuriančio darbo šį kraštą praturtiname ir kultūrinėmis vertybėmis.

Knygos aplankas yra apie autorių biografinių žinių, jo nuotrauka ir surašyti kiti jo kūrinių. Gaila, kad užmiršta paminėti jau Amerikoje išleisti "Svirplio muzikanto nuotykių".

L. Angštys

Kaip didelis skirtumas, ar žmogus teisia save, ar kitus! — J. W. Goethe

Pristatome Visokių Rūšių STATYBŲ IR NAMŲ PATAIŠYMU MEDŽIAGĄ

CARR MOODY LUMBER CO.

STASYS LITVINAS, Prez. 3039 S. Halsted St., VI 2-1272

Apkainavimą ir prekių pristatymą teikiame nemokamai. Raštinė atidara kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro ir seštadienio iki 5 val. p. p.

... mes atrandame, kad Leopill's daugiau pagelbsti, negu kitos piliulės, kurias iki šiol vartojom. Jau su virš

50 METŲ

Placiai žinomas Leopill's reguliuoja medžiagų apykaitos virškinimą ir viršinių užkietėjimą. Sveikatos ir patikimos iš augalų pagamintos padeda kepenims ir tulžiai normaliai veikti. 50 užd. \$1.00 arba 250 užd. \$4.00. Jeigu negaunate savo vaistinėje tai užsakykite K. S. JONAITIS, R. P. 2733 W. 43rd St., CHICAGO, ILL., 60632.

LEOPILL'S

Garantuojame už gerą veikimą, jei nebusite patenkinti šūgžinėme pinigais. Gydytojų rekomenduojama.

Užsakymas. Aš norėčiau gauti Leopill's ir įdėti \$1.00 už 50 piliulių (arba \$4.00 už 250).

Vardas, pavardė.....

Gatvė.....

Miestas.....

Valstija.....

ministeris. Autorius recenziją baigia sakiniu: "The Temptation yra labai įspūdinga ir svarbi knyga".

Si Krėvės knyga, atkreipusi amerikiečių dėmesį, yra vienas iš svarbių mūsų laimėjimų, minint kovos už Lietuvos laisvę 25 m. sukaktį. V. Krėvės apysakos Raphael Sealy vertimą angliškai kalbančiam pasauliui pristatė Maryland Books leidykla. (a. k.)

DABAR GERIAUSIAS LAIKAS ĮRENGTI TVORAS JŪSŲ NAMŲ PUOSNUMUI IR ŠEIMOS SAUGUMUI.

Įrengiame tvoras, duris, langus, stogelius, tureklus ir kitus įvairaus metalo, plastikos ir stiklo gaminius jūsų namų pagerinimui ir patogumui

KOSTAS BUTKUS

Telefonai: LUDLOW 5-6291, bet kurio laiku, PROSPECT 8-2781 rytais ir vakarais.

SKIP'S Self Service LIQUOR STORE

5515 SO. DAMEN AVE. ALL PHONES WA 5-8202

MAY — GEGUZES 27, 28, 29 D. D.

MEISTERFRAND V. S. O. P. IMPORTED GERMAN BRANDY	Fifth \$4.89
BISQUIT THREE STAR COGNAC	Fifth \$5.49
CHAPOLIE 185 MONTH OLD IMPORTED BRANDY	Fifth \$3.98
GRAIN ALCOHOL 190 Proof U.S.P.	Fifth \$4.89
GINZANO VERMOUTH Dry or Sweet	Fifth \$1.39
POPULAR BRAND OF IMPORTED CANADIAN WHISKY	Fifth \$4.98
TROPICAL BREEZE VODKA SCREW DRIVER or VODKA GIMLET	Fifth \$1.89
KEON BRANNVIN IMPORTED Aquavit	Fifth \$3.98
MILLER HIGH LIFE BEER Case of 24—12 oz. Bottles	Plus Deposit \$3.09
SCHLITZ BEER Case of 24—12 oz. Cans. 6-paks only	Case \$3.59

ST. ŠARAUSKAS, dipl. automatinų transmisijų ir motorų specialistas, prie transmisijų išdirbęs 12 metų, PAŽANGOS garaže, SINCLAIR gazolino stotyje, atidarė transmisijų ir motorų taisymo skyrį. PAŽANGOS garaže atliekami ir kiti darbai: MAŠINŲ IŠLYGINIMAS, (BODY) dažymas ir daug kitų darbų.

2637 W. 47th Street, Tel. LA 3-9663 CHICAGO 32, ILLINOIS

CIRCUIT T.V. & RADIO (LIETUVIAI) Sav. DAN LIUTIKAS. TAISYMAS yra mūsų SPECIALYBĖ. VISŲ GAMYBOS GREITAS patarnavimas • GARANTUOJA • KREDITAS. 2412 WEST 71ST ST. CHICAGO, ILL. 60629. TEL.: 471-2446

4 1/2% 5%

current dividend 1 1/2% DIVIDENDŲ MORAMA PAGAL VISAS TAUPYMO SĄSKAITAS 1 1/2% metų investavimo bonus mokama 4 1/2% dividendų kas pusemetį ir dar išmokame po 1/4% už kiekvienus metus, 4 metams praėjus. BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION 4071 ARCHER AVENUE CHICAGO 32, ILLINOIS Valandos: Pirmadi., Antradi., Penkt. ir šeštadi. 9 v. r. — 4:30 p. p. Trečiadi. uždaryta: Ketvirtadi. 9 v. r. — 5 v. r.

FRANK'S T.V. & RADIO, Inc. 3240 S. HALSTED ST. Telef.: CA 5-7252 DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS RADIO, STEREO APARATŲ. PARDAVIMAS IR TAISYMAS ORO VESINIMUI — AIR CONDITIONING

SUSTOKIT. APŽIURĖKIT — MŪSŲ METINĮ IŠPARDAVIMĄ

STEIN TEXTILE CO.

Didelis užuolaidų skyrius, kuriame galite savo langams pasirinkti urminėmis kainomis iš tūkstančių įvairių užuolaidų dekoratyvinių medžiagų, ne iš mažų pavyzdžių, bet iš didelių ritimų: damasko, brokadų, "bouclés", "fiberglass". Jei jus nemokat siūti, mes jums jas pagaminsim.

PIRKŠIT NEBRANGIAI IR GAUSIT DOVANĄ.

Stein Textile bendrovė yra pirmoji, kuri parūpino vilnonių, šilko, nylonų, taffetų, aksomo, angliškių medžiagų paltais ir kostiumams slūgtinimui artimesiems ir Lietuvai ir tolimajai Sibiriui už žemas kainas.

616 W. Roosevelt Rd., Chicago 7, Ill., HA 7-3737

Atidara kasdien ir sekm. 9:15 r. iki 5:30 vak. Pirmadi. uždaryta. Nemokama vieta mašinoms už kampo į šiaurę Jefferson St. Chernin's aikštėje

Otto Warburgui į devintą dešimtį įžengus

DR. V. LITAS

Karl Thomas, vienmetis Warburgo draugas, apie Warburgą šitaip rašo: "Mudviejų tėvai kaip ordinariniai profesoriai 1876 m. persikėlė į Freiburgą. Abudu vedė 1880 metais. Po kurio laiko mudu atėjom į pasaulį. Tu, Tavo trys seserys ir aš vaikystėje daug žaidėm prie Tavo ir mano tėvo namų. Vėliau abudu lankėm privatinę mokyklą. Po to mudu priėmė humanistinę Bertoldo gimnaziją. Iš mūsų klasės išaugo daug žymių žmonių: Fritz Hartung, Berlyno istorikas, Otto Koell-Reuter, tarptautinės teisės žinovas, Richard Siebeck, Berlyno ir Heildelbergo universitetų internistas ir kt. 1895 metais mudu atsiskyrėm: Tavo tėvas užėmė Berlyno universiteto eksperimentinės fizikos katedrą. Po abitūros mudu vėl susitikom Freiburge. Tu ėmėi studijuoti chemiją, o aš mediciną. Mudu klausėm paskaitų Gattermano, Himstedto ir August Weismanno. Tu, be to, klausei Hildebrandto paskaitų.

Po kelių metų mudu susitikom Berlyne. Tavo daktarato tėvas buvo didelis anų laikų chemikas, baltymų žinovas, Emil Fischer. Tu jam įteikėi disertaciją apie leucino stereochemiją. Aš pradėjau rengti daktaratą pas Rubnerį. Mano darbo tema: mažiausio baltymų paima daugiau deguonies. Mudu beveik kartu įstojom į Kaiserio Wilhelmo mokslų draugiją. Tu apsistojai Dahleme. 1914 metais mudu pašaukė į karą. Kai 1916 metais buvau sužeistas, mane iš kariuomenės atleido. Tada aš vėl atsiradau Berlyne. Tu, tur būt, visą karą laiką praleidai kariuomenėje. Po karo mudu pergyvenome Berlyno revoliuciją. Bet netrukus mudu išsiskyrėm ilgiam laikui: aš perėjau fiziologinės chemijos institutą Leipcege. Tu pasilikai Dahleme ir perėmė celių fiziologijos institutą. Tu suradai čia nedaug, bet užtat prominentinių bendradarbių ir mokinių, kaip Meierhof, vėlyvesnį Heildelbergo universiteto profesorių, Lohmann, Krebs ir kt. Tu nesivarginai paskaitomis

ir praktikos darbais. Visą dieną Tu galėjai praleisti laboratorijoje. Tu ir dabar savęs neapsisunkini paskaitomis.

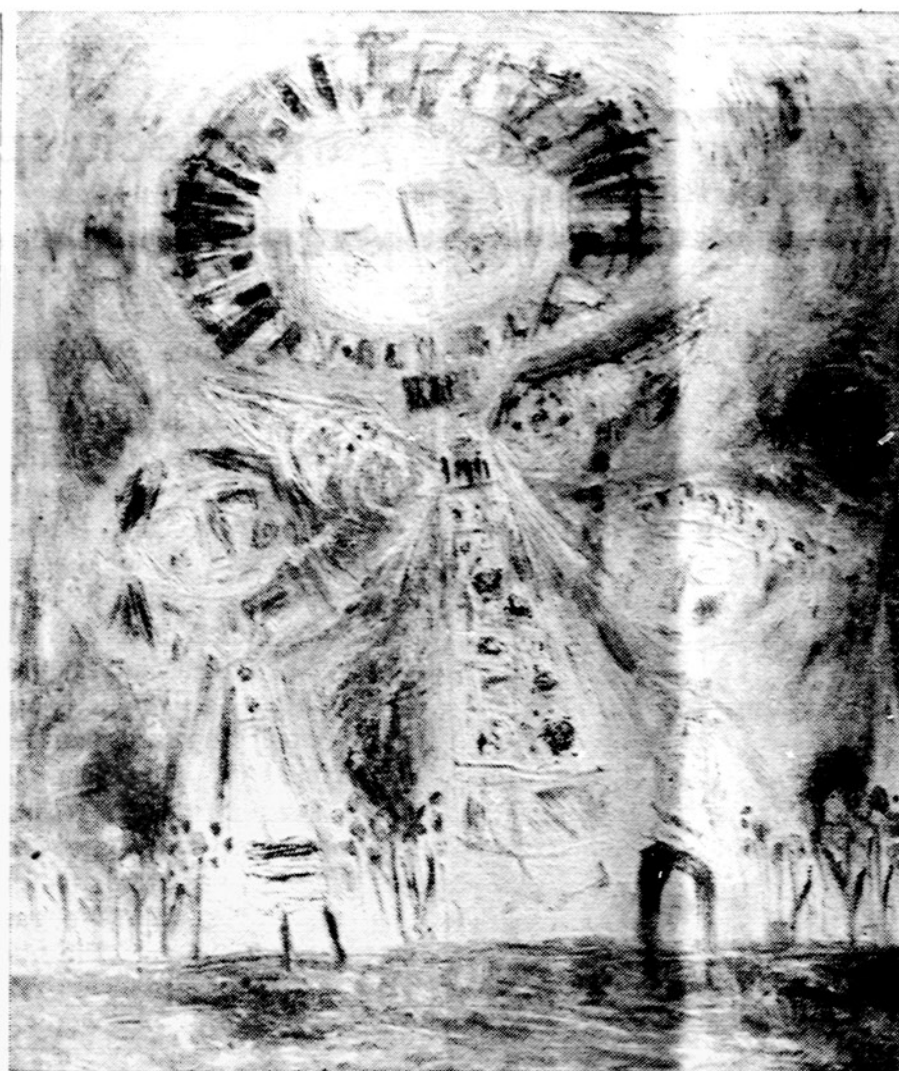
Eksperimentui Tu labai gerai pasiruoši. Kiekvieną eksperimentą Tu gerai apgalvoji.

Geriausias Tavo mokytojas, kaip Tu pats sakei, buvo chemikas Emil Fischer. Geriausiu fiziku Tu laikai savo tėvą ir biologu Ludolf Krehl. Bet ir geriausi mokytojai nieko nepada- da, jei mokinišs nežino, ko jis nori ir siekia. Mokytojas gali tik padėti pavyzdžiu ir patarimais. Tu darei bandymą po bandymo ir matavimą po matavimo. Ir tik po to Tu skelbei iš- vadas. Visos Tavo darbo sri- tys buvo naujas darbo laukas. Tu lauzėi pirmus ledus.

Mudviejų pasirinktas moks- las sudaro mudviejų gyvenimo turinį. Mokslas mūsų gyvenimą padarė turiningą".

Otto Warburg biochemijos mokslui davė nepaprastai daug: jis pirmasis ištyrė raudonųjų kraujo rutuliukų ir jų ežio kiaušinių kvėpavimą. Kvėpavi- mo deguonis, kaip pasirodė, pir- miausia reaguoja su geležimi. Kvėpavimo fermentas, kaip nu- statė Warburgas, yra ne kas kita, kaip haemino junginys. Cheminis kompleksas šitaip at- rodo: oro deguonis, trauktas į kraują, visų pirma oksidu- oja haemine esančią ferro - geležį ir ferri - geležį. Ferri geležis pačios cels yra redukuo- jama atgal į ferro geležį, kuri gali priimti naują deguonį. Va- dinasi, geležies junginiai haemi- ne yra deguonies perdavimo tarpininkai. Šitas Warburgo at- radimas atidengė fermentų pa- slaptį. James Summer atrado, kad fermentai yra tam tikri baltymai. Warburgas atidengė flavino, turintį geltonąjį fer- mentą ir nikotino rūgšties ami- dą. Šitie fermentai perduoda vandenilį. Biologinės oksidaci- jos mechanizme nikotino rūgš- ties amidas prijungia vandenilį.

Warburgas tyrė ir rūgimo klausimus: jis izoliavo ir iškris- talino vienišes esančius rūgimo fermentus. Šituo būdu buvo iš- aiškinta magnio, cinko, ir gele- žies biocheminis veikimas. War- burgo studija apie "oksiduojan- tį rūgimo fermentą" yra labai svarbus žingsnis rūgimo proce- su aiškinime. Warburgas tyrė tumoros celių kvėpavimo proce- sus. Šitie tyrimai atkreipė vie-

Vytautas Ignas

Angelas ir vaikai (aliejus)

Tautotyra okupuotoje Lietuvoje

Lietuvių kat. mokslo akademijos N. Anglijos židinio posėdis

Gegužės 16 d. Nek. Prasad. Ma- rijos kongregacijos vienuolyn. Put- nam, Conn., vykusios N. Anglijos ateitininkų šventės metu įvyko ir Katalikų mokslo akademijos N. Anglijos židinio posėdis. Po ateitininkų iškilmingo posėdžio akade- mijos nariai ir svečiai susirinko į ALKO muziejaus salę. Posėdį atid- arė židinio pirm. prof. dr. J. Na- vickas, Maldą atkalbėjo prel. Pr. Juras.

Antanas Mažiulis atkalbėjo paskai- tų "Tautotyra šiuo dienu Lietuvo- je". Prelegentas ilgą ir turin- gą paskaitoje nušvietė esamą tautotyros padėtį okupuotoje Lie- tuvoje. Pirmieji lietuvių tautos ty- rinėtojai buvo prof. Volteris ir dr. J. Basanavičius. Lietuvos nepri- atgal į atmosferą. Šituo proce- su, kaip pasirodė, 90% saulės absorbuotos energijos pavirsta chemine energija.

1931 metais Warburgui bu- vo suteikta Nobelio premija. Be kitko, Warburgas surado originalių tyrimo metodų. Be tinkamų metodų negali būti ty- rimų. Otto Warburgas mėgsta pasivaikščiojimą, jogimo sportą, irklavimą ir kitas sveiko spor- to rūšis. Gal būt, šitai jam pa- dėjo sulaukti tokio ilgo ir dar- bingio amžiaus.

Daug metų Warburgas užsi- ėmė žaliųjų augalų fotosintezės tyrimais. Fotosintezė yra gy- vybės pagrindas: saulės ener- gijos dėka oro anglies dvideg- nis žaliųjų augalų yra jungia- mas į cukrų, o deguonis grįžta

klausomybės laikais tautotyros sri- tyje buvo gerokai pažengta: pa- rengta visa eilė specialistų, pradė- tas leisti specialus žurnalas "Gim- tasis Kraštas", išleista sodžiaus meno aštuoni tomų, atspausdinta visa eilė etnografiniais klausimais straipsnių įvairiuose žurnaluose.

Bolševikų okupacijos laikais iki 1955 metų Lietuvoje nepasirodė nė vienas etnografinis klausimų straipsnis. Tik tu metų pabaigoje, išleista knyga apie tautiškus rū- bus, kuri buvo reikalinga tauti- niams šokiais. Vėliau, kiek atlei- dus komunizmo varžtus, pradėta leisti viena kita studija tautotyros reikšmę. Visa išleista medžiaga iki 1964 m. tesudarytų vos vieną pen- kioliktinę nepriklausomybės laikais išleistų studijų. Be to, leidžiamoji medžiaga yra nuspulviata marksiz- mu ir rusicizmu.

Dabartiniai, Maskvos diktato- riams tarnaujant etnografai kreipia dėmesio tik į dvi tautotyros sritis: socialinius tautos santykius ir bui- tinius klausimus. Visai išjungta sritis, kaip tikrinėjama dalyka, papro- čiai ir t. t. Neginėjama tik pasku- tinio šimtmečio medžiaga, o į se- nesnę praeitį privilegiją turi tik rusai.

Daugiau dėmesio kreipiamą į žemdirbystę. Tuo klausimu para- šyta Dundulienės studija. Renka- masis ūkis, kaip riešutavimas, uo- gavimas, kremliavimas neličia- mas, nes nesutaria kai kur su marksizmo mokslu. Daugiausia darbų susilaukė statyba — namo- tyra. Inž. Čerbulėnas yra čia daug rašęs. Jis nesutinka, kad krašto tautotyrai pažangai įtakos turi krašto diduomenė — kunigaikščių pilys ir dvarai, girdi, tokia nuo- monė esanti nemoksliska ir ne- marksiistiska.

Okupuotos Lietuvos tyrinėtojai kartais naudojami laisvėje gyve- nančių dr. Balio, dr. Puzino, Ma- žulio ir kitų studijomis. Vietomis jų mintis ištisai nurašo, autorių vardų neminėdami. Taip pat ven- giama naudotis vokiečių mokslin- kų studijomis, kad nebūtų ap- šaukti provokietininkais. Rašantie- ji įvairioms tautos apraiškoms ieš- ko vietinės kilmės, vengia liečia- mųjų, t. y. atneštinių iš kitų kraš- tų, ar giminingų su kitais kraštais problemų. Ypatingai vengiama lie- čiamųjų su Vakarų Europa ir skandinavais. Daugiau stengiamasi rasti giminingumo su slovais. Pvz. lietuvių riešutų valgykla lygina su rusų saulėgrąžų lukštenimu.

Didelė komunistų patikėtinė Vyšniauskaitė dabar kuria kolū- kių naujus papročius, vietoje bu- vusių krikščynų, vestuvių, laidotu- vių ir kt. Visai nekalbama apie bažnyčių, varpinių, kryžių, koply- telių statybą. Vengiama kalbėti net apie žardus ir tvoras, kurios veda į Skandinaviją. Kalbėdami apie valgius, nieko niekas neuži-

mena apie švenčių ypatinguosius valgius.

Pastaruoju metu pastebima, kad lietuvių tautotyros klausimais pra- dedama daugiau rašyti rusų k. ne- gu lietuviškai.

Po paskaitos buvo keletas pa- klausimų, į kuriuos prelegentas atsakė. Pageidauta paskaitą at-

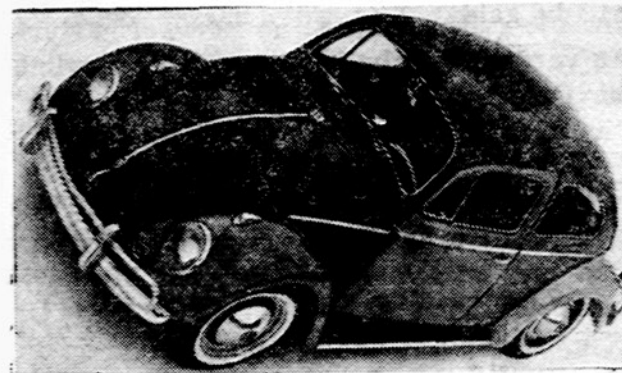
spausdinti lietuvių periodikoje ir sutrumpintai anglų k.

Pirmininkas perskaitė atsiųstą vysk. Pr. Brazio sveikinimą ir pa- dėkojo tėvui dr. Jurgelaičiui už akademijos įstatų išvertimą į ang- lų k.

Posėdis baigtas maida, kurią at- kalbėjo kun. V. Martinkus.

Pr.

VIETINIŲ IR IMPORTUOTŲ AUTOMOBILIŲ (Complete auto service) PILNAS TAISYMAS IR APTARNAVIMAS

ERWIN'S AUTO REPAIR, INC.
2218 West 69th Street, Tel. HE 4-6900
CHICAGO, ILLINOIS 60636

Mūsų erdviose patalpose turime didžiausį pasirinkimą visų moderniškų baldų, elek- trinių krosnių, radijo ir tele- vizijos aparatų, šaldytuvų ir kitų namams reikmenų.

LITUVIŲ ĮSTAIGA

ROOSEVELT FURNITURE CO.

F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS

2310 W. Roosevelt Road Tel. SEeley 3-4711

Atidara pirmą ir ketvir. 9-9 val. antr. treč. ir šeštadieniais nuo 9 iki 6 val. Sekmad. atidara nuo 11 iki 4:30 v. po pietų

CRANE SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

B. B. PIETKIEWICZ, Prez.

2555 West 47th St. Tel. LAfayette 3-1083
PLENTY OF FREE PARKING

4 1/2%

Naujas aukštas dividendas mokamas už investavimą sąskaitas

PINIGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMCIUS NUO 1 D. Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 31 d.

VALANDOS:

ANTRAD. ir PENKT. 9 v. r. iki 5 v. v. PIRMAD. ir KETV. 9 v. r. iki 4 v. v. SEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždarėta

VANDER WAGEN

ANGLYS

SINCLAIR ALYVA

3605 West 63rd St. PORTsmouth 7-8020

NELAUKITE, nes rytoj gali būti pervėlu!

Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilus ar šiaip ką apdrausti, reikalingas agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimei išti- kus neturėsite jokių nemalonių.

GENERALINIAI AGENTAI šių kompanijų:

AMERICAN BONDING AMERICAN INDEMNITY CASUALTY MUTUAL FIDELITY & DEPOSIT FIRE & CASUALTY OF CONN. GIRALTAIR INSURANCE THE HANOVER HIGHWAY INSURANCE THE HOME INTERSTATE LASALLE CASUALTY	MANHATTAN FIRE & MARINE MERCURY MUTUAL MONARCH NATIONAL UNION NEW YORK FIRE SECURITY INSURANCE UNITED STATES FIRE UNIVERSAL INSURANCE WESTERN FIRE & CASUALTY CALIFORNIA LIFE
--	--

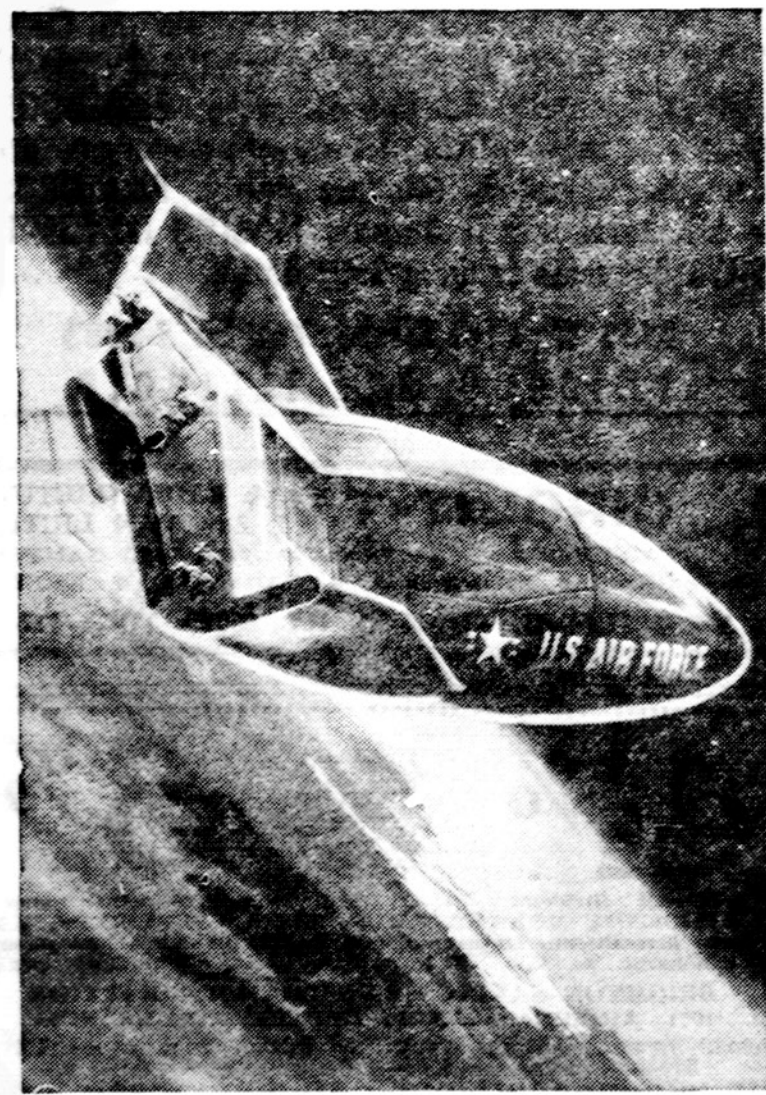
Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters

O'MALLEY and McKay, Inc.

222 W. Adams Street

Room 800

Telefonas CEntal 6-5206

Šitaip atrodo vėliausias JAV beorės erdvės "laivas". manevruo- jamas, grįžtamasis skraidinys, kurio bus bandoma iširti karštis ir kiti dalykai, grįžtant iš orbitinių aukščių į žemės paviršių. Šitas "lai- vas", padirbtas Martin bendrovės, yra besparnis V-formos, su plokščia apacia, gaubtu viršumi ir vertikaliais užpakaliniais peleklais. Jis buvo išautas į erdvės iš Vandenberg bazės, Calif., standartinė Atlas iššovimo priemone.

MARQUETTE PARKE -- AMERIKOS LIETUVIŲ SOSTINĖJE

Taupykite savo pinigus pas mus. O jeigu jau esate pasiruošę įsigyti savo namus ir norite gauti paskolą, tai imkite į Marquette Parke — Amerikos Lietuvių sostinėje, Chicago Savings and Loan bendrovėje, kur visada gausite teisingą patarnavimą, pelningą dividendą ir apdraustą savo santaupų saugumą.

Chicago Savings bendrovė jau 40 metų teikia įvairius fi- nansinius patarnavimus šio didmiesčio ir jo apylinkių lietuviams. Tūkstančiai pasinaudoja jos patarnavimais. Kviečiame jais pa- sinaudoti ir Jus.

Mes nesivarginame tapti pačia didžiausia įstaiga, bet stengia- mės visuomet teikti geriausius patarnavimus mūsų taupymo ir skolinimo nariams ir visada siekiame finansinės stiprybės. Šios bendrovės vadovybė ir šandien tęsia tą pačią atsargią, protingą pinigų administravimo politiką, kuri apsaugo Jūsų santaupas ir neša Jums gerus dividendus.

HANDY HOURS

Monday 12:00 P.M.-8:00 P.M.
Tuesday 9:00 A.M.-4:00 P.M.
Wednesday Closed All Day
Thursday 9:00 A.M.-8:00 P.M.
Friday 9:00 A.M.-8:00 P.M.
Saturday 9:00 A.M.-12:30 P.M.

Mokame aukštą

4 1/4%

dividendą investavimo sąskaitoms

Chicago Savings

and LOAN

ASSOCIATION

6245 So. Western Ave.

Chicago, Illinois 60636

GR 6-7575

Kultūrinė Kronika

AMERIKIEČIŲ SPAUDA APIE KĘSTUČIO ZAPKAUS PARODĄ CHICAGOJE

Šio jauno mūsų dailininko paroda, kuri dabar vyksta K. Kazimir galerijos patalpose, 156 East Ontario St., Chicagoje, yra sukelusi didelį susidomėjimą amerikiečių ir lietuvių tarpe.

K. Kazimir galerijos savininkas K. Karpuszkas, kuris reprezentuoja Kęstučio Zapkaus darbus, galerijoje sukuria dailininkui priimtą, jam grįžus iš Europos. Drauge tai buvo ir parodos "preview" vakaras, kurin buvo pakviesti amerikiečių ir lietuvių spaudos atstovai, meno kritikai, meno kolektojai, Chicago Meno instituto atstovai, o vienas svečias, kuris turi įsigyti Kęstučio Zapkaus paveikslą, buvo atskridęs net iš Londono (Anglijos) asmeniškai dailininko pasveikinti.

Apie vykstančią parodą labai gražiai jau yra atsiliepę keli Chicago laikraščiai (Chicago Tribune, gegužės 16 d.; The Booser, gegužės 16 d., drauge spausdindamas vieno paveikslą nuotrauką per visas septynias laikraščio skiltes, ir kt.), pabrėždami, kad Kęstučio Zap-

kaus paveiksluose visą plotmę užpildo organinių formų keturkampių skyrių piešiniai, itaigą krypties linijas — vertikalias, įžambines ir apskritines. Vienur kitur dalinis skyrių vienas kito dengimas, kartu su linijų krypties keitimais, išvengia tapatinę formų monotoniškumą. Anot amerikiečių spaudoje rašančiųjų, gudrus optinės iliuzijos pavartojimas sukuria judėjimą ir kartu santalkos išpūdį; gi žėrinčių ir atsimušančių spalvų puikus naudojimas tik praturtina sudėtingus šių piešinių paviršius.

Paroda K. Kazimir galerijoje, Chicagoje, tęsis iki birželio mėn. 18 d. Lankoma kasdien (išskyrus sekmadienius) iki 5 val. 30 min. vak. Kai kurių išstatytų paveikslų kainos siekia net \$4.800.

Vienas iš Kęstučio Zapkaus darbų šiuo metu yra ir Chicago Meno institute suruoštoje "Contemporary Art Society" parodoje, kuri ten vyks iki birželio 4 d.

● Išėina naujas poeto Mykolo Vaitkaus poezijos rinkinys, šiuo metu baigtas spausdinti ir jau rišamas "Draugo" spaustuveje. Rinkinį išleidžia Lietuviškos knygos klubas. Knyga pavadinta "Šerkšno sidabras" ir joje telpa 1953—1954 metais poeto parašytieji eilėraščiai. Viršelio piešinys Pauliaus Jurkaus.

● Prof. Vaclovo Biržiškos palikimas. Naujame "Knygų Lentynos" numeryje (1964 m., spalio - gruodžio mėn. nr. 4) rašoma:

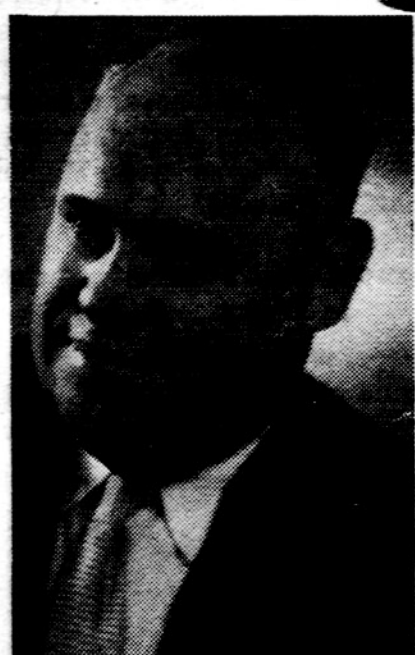
"1964. XII. 2 d. prof. Vaclovas Biržiška būtų sulaukęs 80 m. amžiaus. Tačiau jis mirė žymiai anksčiau — 1956. I. 3 d.

Jo dukterėčia p. Marija Žymantienė (1122 S. Magnolia Ave., Los Angeles, Calif. 90006) suteikė žinių apie jo palikimą ir pridėjo nuorašą savo tėvo prof. Mykolo Biržiškos "Naujių" 1956 m. Nr. 230, II d. rašinio brolio palikimo reikalu. Jau po autoriaus mirties pasirodė: I ir II dalyse Aleksandryno, Praeities pabios ir Senųjų liet. knygų istorijos II d. Turėtų jau pasirodyti ir Aleksandryno III dalis. Liko parengti spaudai: Lietuviškoji bibliografija (XIII a. — 1904 m., 2047 mašinėlė rašytų psl.). Studentai iš Lietuvos užsienio universitetuose XV—XVIII amžiuose, Lietuvių rašytojų kalendorius su 3015 vard. (I leidime tik 1149) be to, Tarp knygų ir bibliotekų (81 psl.), Lithuania & Lithuanians mirrored in the books (284 psl.). Sukakties progą verta priminti minėto aukščiausio M. Biržiškos straipsnio pradžia: — "Tenka dabar rūpintis, kad visa, kas brolio Vaclovo dideliu darbu atsidėjimu, nepaprastu kruopštumu ir stebėtinu išradimu bei meile tiriamiesiems dalykams yra parengta, pasiektų skaitytojus".

● Dr. Albert Schweitzer dėkoja "Manyland Books" leidyklai. Dr. Albert Schweitzer iš Afrikos atsiuntė gražų padėkos laišką Manyland Books leidyklos vadovui St. Zbarskui už puikų išleidimą ir paruošimą Afrikos pasakų anglų kalba "The Mountain Doves". Knygą redagavo Nijolė Zbarskaitė.

● Goethės "Faustas" Vilniaus scenoje. Vilniaus akad. dramos teatras gegužės 15 d. pastatė Goethės "Faustą". Būdinga, kad, pagal "Tiesą" (nr. 113), "Fausto" — sudėtingo, filosofinio klasikos veikalo ligšiol nepasirijo pastatyti joks Sovietų Sąjungos teatras. Veikalą Vilniuje pastatė Jonas Rudzinskis,

● G. Galvai — 60 m. amž. Š. m. kovo 3 d. 60 m. amžiaus sukako Gediminui Galvanaukui - Galvai. Jis gimęs Zizonių km., Vabalninko valsč., Biržų apskr. Ekonomistas, tarptautinio ūkio studijas gilinęs įvairiuose užsienio miestuose. Lietuvoje dirbo — ūkio, statistikos srityse — įvairiose ministerijose, buvo prekybos instituto docentu, 1941 m. Biržų miesto

Gediminas Galva

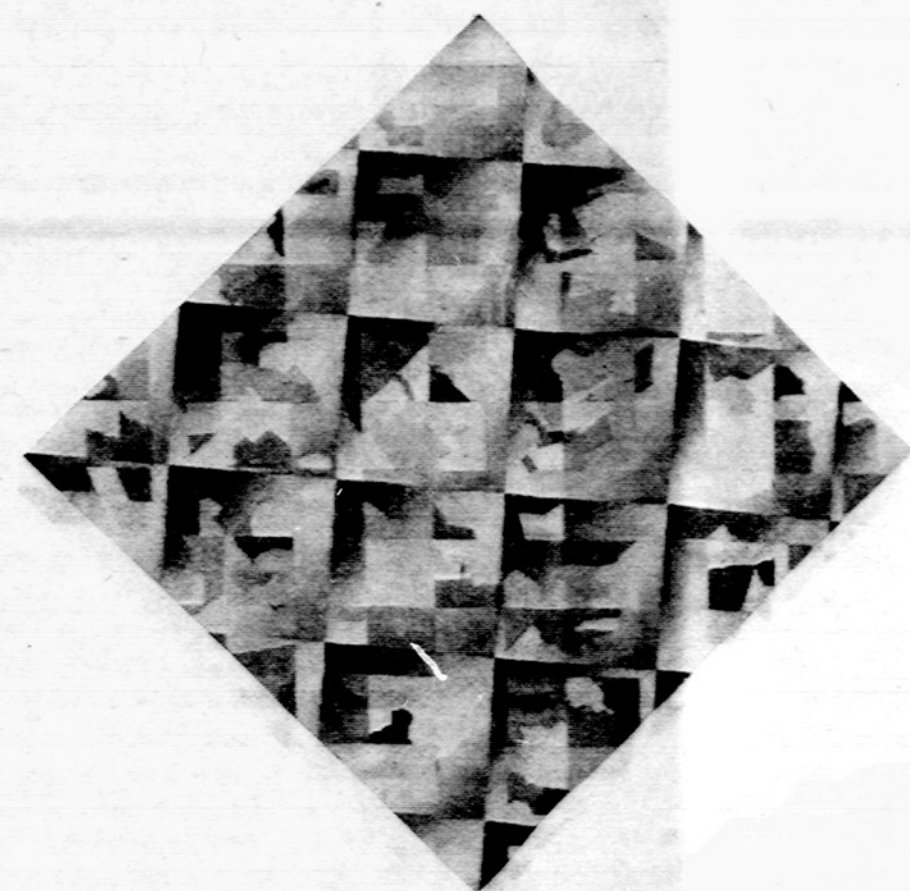
burmistru. Visos eilės laikraščių, žurnalų nepr. Lietuvoje ir išeivijoje bendradarbis, 1953—1955 m. vadovavo VLIKo Informacijos Tarnybos radijo skyriui. Šiuo metu gyvena Chicagoje, JAV, ir yra artimas mūsų laikraščio bendradarbis, nuolat duodas įdomių politinių komentarų.

● Juozo Gabrio archyvas lietuvių rankose. Š. m. vasario mėn. Corsier ties Vevey, Šveicarijoje, mirus Juozo Gabrio našlei (šveicarei), dr. A. Gerutis, Berne, nupirko iš įpėdininkystės valdytojo palikimą Gabrio archyvą ir biblioteką. Archyvas apima daugiausia J. Gabrio pastangomis 1911 metais Paryžiuje įsteigtą ir 1915 m. į Lausanne miestą, Šveicarijoje, perkeltą "Tautybių sąjungą" ir "Lietuvių informacijos biurą".

Biblioteka pirmoje eilėje susideda iš ano biuro išleistų leidinių svetimomis kalbomis ir iš biuro atsiųstų raštų, liečiančių įvairių tautų išsilavinimo aspiracijas.

Daktaro Geručio žinioje yra ir Juozo Gabrio memuarų rankraščiai, liečiantys autoriaus veiklą 1911—1919 metais.

● Istorijos profesorius švedas apie J. Gabrį ir jo veiklą. Švedų universiteto Abo (Turku), Suomijoje, moderniosios istorijos profesorius B. Colliander paskelbė š. m. pirmojo ketvirtinio leidinyje "Acta Academiae

Kęstutis Zapkus

Is parodos K. Kazimir galerijoje, Chicagoje

Aboensis" antrą ilgesnę studiją apie tautinį klausimą Pirmojo pasaulinio karo metu. Autorius išsamiau aprašo lietuvių J. Gabrio vadovautosios "Tautybių sąjungos" Lausanne mieste, Šveicarijoje, nuderbtą informacinę darbą ir kritiškai apibūdina patį Gabrį, kaip konspiratorių.

Prof. Colliander, pereitų metų pabaigoje lankydamasis Berne, pasinaudojo dr. A. Geručio turimais Juozo Gabrio memuarų rankraščiais ir kita medžiaga apie "Tautybių sąjungos" veiklą Šveicarijoje 1915—1919 metais. Profesorius šiuo metu rašo išsamų veikalą apie tautų apsisprendimą ir netrukus vėl atkvysta į Berną.

● Lietuviško filmo negalvimai Lietuvoje nebe pirmieji metai nusikundžiama žema lietuviškų filmų kokybe, menkais scenarijais, įgriusiu tematika, silpnais ryšiais su rašytojais ir — žiūrovų nesidomėjimu. Pastaruoju metu vertas dėmesio ir daugeliu atžvilgiu būdingas gabaus filmų operatoriaus, rašytojo A. Gričiaus sūnaus — J. Gričiaus pasisakymas "Kommuniste" (nr. 4). Jis atvirai pripažįsta, kad Lietuvoje gaminamas meninis, t. y. ilgo metražo filmas vis dar neišbrūžęs iš kūdikystės amžiaus, nors per 20 metų sukurta apie 20 filmų. Tiesa, 1960 m. sukurta "Gyvųjų didvyrių" filmas gavęs net ir tarptautinį atžymėjimą (Karlovų Vary — buv. Marienbade, Čekoslovakijoje). Pagal J. Gričių, nuo 1960 m. jau pakilęs Lietuvos filmo kūrėjų profesionalus meistriskumas. Vis dėlto tas

pakilimas buvęs menkas, nes ir pats Gričius toliau nurodo į tris pačius nesėkmingiausius filmus ir drauge ieško "ligos istorijos" priežasčių. Tie trys nevykėliai, tai filmai "Kai susilieja upės", "Kanonada" ir "Aš žvelgiu į Rytus". Pastarasis jų buvo sustabdytas dar gamybai neįpusėjus, o pirmieji du vaizdavo nuolat partijos skatinamą "tautų draugystės" idėją, pastarojo karo hitlerininkų žiaurumus ir, žinoma, sovietų — "išlaisvintojų" žygius.

Pagaliau, būdinga tai, kad ki-

no menas ir šių dienų Lietuvoje nesulaukia deramo dėmesio, jis, pagal Gričių, vis dar tebe laikomas antraeilio ir gal antrąsio menu. Iki šiol vis dar menki santykiai su literatūros, dailės, teatro, muzikos atstovais ir čia esanti kalta "gana gramzdiška gamyba". Tie žodžiai daug pasako. Tai ir paaiškina, kodėl "Hamleto" operatorius ir buvęs kandidatas Lenino premijai J. Gričius partijos organe apie "neraminančius" lietuviško filmo klausimus kalbėjo, jo paties žodžiais — pilnu balsu. (E.)

● Lietuvių rašytojų plokštelės Lietuvoje. Vilniuje veikiančių plokštelių rašų studija užrašė į magnetofono juostas 16 lietuvių rašytojų kūrybos skaitymus. Jie bus išleisti plokštelėse. Pirmojoje serijoje įrašyti skaitymai šių rašytojų: V. Mykoliaičio - Putino, I. Simonaitytės, J. Baltušio, A. Venclovos, T. Tilvyčio, E. Mieželaičio, Just. Marcinkevičiaus, A. Gudaičio - Guzevičiaus, J. Avyžiaus, M. Sluckio, A. Jonyno ir kitų. Be to, numatyta įrašyti plokštelėse meninio skaitymo rašytojų balsus. Ilgai grojančios plokštelės bus atlikti meniniai skaitymai: V. Mykoliaičio - Putino lyrika (deklamuos L. Noreika), E. Mieželaičio "Žmogus" — deklamuos E. Kunevičius ir V. Selčinskis (rusų k.). Studija jau pradėjo ruošti albumą, kuriame bus keturios ilgai grojančios plokštelės su Just. Marcinkevičiaus poemos "Kraujas ir peleina" inscenizacijos įrašais.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Pati žinomiausia ir patikimiausia firma Amerikoje, turinti daugelį metų patirtį siunčiant

DOVANAS — SIUNTINIUS Į USSR.

Gavėjas nieko nemoka. Tūkstančiai klientų patenkinti. Garantuotas skubus ir tikslus pristatymas. Visi siuntiniai apdrausti. Visuose mūsų skyriuose yra gausus aukštos rūšies prekių pasirinkimas prienamom kainom.

Dėl informacijų ir nemokamų katalogų kreipkitės į visus mūsų skyrius.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
● NEW YORK, N. Y. — 39 - 2nd Avenue AL 4-5456
● NEW YORK, N. Y. 10011, 108 West 14th St. CH 3-3005
● BROOKLYN 11, N. Y. — 370 Union Avenue EL 4-4952
● BROOKLYN 7, N. Y. — 600 Sutter Avenue DI 5-6806
● ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street CH 9-6245
● BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue LI 2-1767
● SOUTH BOSTON, MASS. — 327 W. Broadway Tel. AN 8-0068
● BUFFALO 6, N. Y. — 332 Fillmore Avenue TL 6-2674
● CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue BR 6-6966
● CHICAGO 4, Ill. — 3212 So. Halsted Street WA 5-2737
● CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road TO 1-1068
● DETROIT, Mich. — 7299 Michigan Avenue VI 1-5355
● GRAND RAPIDS, Mich. — 636-38 Erie St. N. W. GL 6-2256
● HAMTRAMCK, Mich. — 11333 Jos. Campau GL 7-1575
● HARTFORD 14, Conn. — 200 Franklin Ave. Tel. 233-8030 ES 2-4685
● IRVINGTON 11, N. J. — 762 Springfield Ave. ES 2-4685
● YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue RI 3-0440
● LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd. AT 1-2994
● LAKEWOOD, N. J. — 126 - 4th Street FO 3-8566
● NEWARK 3, N. J. — 428 Springfield Avenue BI 3-1797
● NEW HAVEN, Conn. — 508 Congress Ave. LO 3-1446
● PATTERSON 1, N. J. — 99 Main Street MU 4-4619
● PASSAIC, N. J. — 176 Market Street GR 2-6357
● PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Ave. PO 5-5892
● PITTSBURGH 3, Pa. — 1307 E. Garson Street HU 1-2750
● SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street FI 6-1571
● WATERBURY, Conn. — 6 John Street PL 6-6766
● WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street SW 8-2968
● YONKERS, N. Y. — 555 Nepperhan Ave. GR 6-2781

STANDARD FEDERAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

4192 ARCHER AVE. — CHICAGO, ILLINOIS 60632
Telef. — Virginia 7-1141

TURTAS — \$90,000,000.00 REZERVAI — \$8,800,000.00

Vienintelė lietuviška bendrovė Chicagoj mokanti dividendus kas 3 mėnesius. Dabartinis dividendas 4 1/4 % visoms taupmenoms.

PASKOLOS NAMAMS ĮSIGYTI AR TAISYTI PRIEINAMOMIS SĄLYGOMS

VALANDOS:

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais
nuo 9 iki 8 val. vakaro

Antradieniais ir penktadieniais
nuo 9 iki 4 val. vakaro.

Šeštadieniais nuo 9 iki 12 val.

Trečiadieniais nedirbama.

JUSTIN MACKIEWICH,
Valdybos pirmininkas

JUSTIN MACKIEWICH, Jr.
Prezidentas

DRAUGAS, šeštadienis, 1965 m. gegužės mėn. 29 d.

7

GRAŽIAUSI POEZIJOS RINKINIAI

Juozas Mikutis. Lyrikos Atrastis, rinktinė \$2.50
Mykolas Vaitkus. Nuosauja tauti lyrika \$2.00
Jurgis Blekaitis. Vardai vandenius ir dienas \$1.50

DRAUGAS

4545 West 63rd Street, Chicago 29, Illinois

Petkus

TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIOS KOPYLIOS

2533 West 71st St. Telef. GROvehill 6-2945-6
1410 S. 50th Ave., Cicero. TOWNhall 3-2103-09
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

MAZEIKA & EVANS FUNERAL HOME

THREE
AIR-CONDITIONED CHAPELS

Parking Facilities

6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-8600

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYS MODERNIOS KOPYLIOS

4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YA 7-1741-2

4330-34 South California Avenue
Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO
M. NELSON
SAVININKO

SAINT CASIMIR
MONUMENT CO.

3911 West 111th Street

Didžiausias Paminklams Planų

Pasirinkimas Visame Mieste

Telef. — CEDarcrest 3-6335

Vienas blokas nuo kapinių

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GĖLINYČIA

Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių
ir kitų papuošimų

2445 West 63rd STREET

Telef. PR 8-0833

PR 8-0834

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 W. 69th STREET

Tel. REpublic 7-1213

2314 W. 23rd PLACE

Tel. VIRginia 7-6672

PETRAS BIELIŪNAS

4348 S. CALIFORNIA

Tel. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE.

Tel. COMmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138 — 1139

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE. CICERO, ILL.

Tel. OLYmpic 2-1003

Remkite tuos, kurie skelbiasi dienr. Drauge.

nēje — tas pats Lindtberg šekspy